

OBČINA POSTOJNA

OBČINSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB VELIKEM POŽARU V NARAVNEM OKOLJU

Verzija 2.0

Zadeva št. 061-6/2009

Datum; 30.09.2010

	NAZIV, IME IN PRIIMEK	DATUM, PODPIS
Izdelal	Občina Postojna, zanjo Branko Petan s.p.	
Odobril	Poveljnik CZ občine Postojna, Marko Fičur	
Sprejel	Župan občine Postojna, Jernej Verbič	
Skrbnik	Občina Postojna, Rifet Kendič	

KAZALO

KAZALO SLIK IN TABEL	4
1 VELIKI POŽARI V NARAVI	5
1.1 UVOD	5
1.2 POŽARNA OGROŽENOST NA OBMOČJU OBČINE POSTOJNA	5
1.3 VRSTE POŽAROV V NARAVI	8
1.4 VZROKI POŽAROV V NARAVI	9
1.5 POSLEDICE GOZDNIH POŽAROV	9
1.6 VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	10
1.7 SKLEPNE UGOTOVITVE	10
2 OBSEG NAČRTOVANJA	12
2.1 TEMELJNA RAVEN NAČRTOVANJA	12
2.2 TEMELJNA NAČELA NAČRTOVANJA	12
3 KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	13
3.1 TEMELJNE PODMENE	13
3.2 ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA	14
3.3 UPORABA NAČRTA	16
4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	17
4.1 PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG	17
4.1.1 OBČINSKI ORGANI VODENJA	17
4.1.2 SILE ZA IZVAJANJE NALOG ZAŠČITE IN REŠEVANJA	17
4.2 MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	19
4.3 PREDVIDENA FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	19
4.3.1 NAČRTOVANJE FINANČNIH SREDSTEV	19
4.3.2 ZAGOTAVLJANJE FINANČNIH SREDSTEV	19
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	20
5.1 OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE	20
5.1.1 OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV IN SLUŽB	20
5.2 OBVEŠČANJE PREBIVALCEV NA PRIZADETEM OBMOČJU	21
5.3 OBVEŠČANJE ŠIRŠE JAVNOSTI	22
5.4 ALARMIRANJE	23
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	24
6.1 AKTIVIRANJE GASILSKIH ENOT	24
6.2 AKTIVIRANJE DRUGIH OBČINSKIH SIL ZA ZRP OB VELIKEM POŽARU	25
6.3 SODELOVANJE SIL ZA ZRP NA OBMOČJIH, KJER SE POŽAR LAHKO RAZŠIRI NA SOSEDNJA OBMOČJA	27

6.4	ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH	27
7	UPRAVLJANJE IN VODENJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	28
7.1	ORGANI IN NJIHOVE NALOGE	28
7.2	OPERATIVNO VODENJE INTERVENCIJE OB VELIKEM POŽARU	30
7.2.1	ORGANIZACIJA ZVEZ	31
8	UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	32
8.1	UKREPI ZAŠČITE IN REŠEVANJA	32
8.1.1	PROSTORSKI, GRADBENI IN DRUGI TEHNIČNI UKREPI	32
8.1.2	EVAKUACIJA	32
8.1.3	ZAŠČITA KULTURNE DEDIŠČINE	33
8.2	NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	33
8.2.1	NAČIN IN POTEK NALOG ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB VELIKEM POŽARU V NARAVNEM OKOLJU	33
8.2.2	POTEK GAŠENJA IN REŠEVANJA OB VELIKIH POŽARIH	35
8.2.3	NUJNA MEDICINSKA POMOČ	36
8.2.4	VARSTVO PRED NEEKSPLODIRANIMI UBOJNIMI SREDSTVI	36
8.2.5	REŠEVANJE IZ JAM	36
8.2.6	LOGISTIČNA PODPORA OB VELIKEM POŽARU V NARAVI	37
8.2.7	POTEK ZAGOTAVLJANJA OSNOVNIH POGOJEV ZA ŽIVLJENJE	37
9	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	38
9.1	USMERITVE	38
9.2	NAPOTKI OBČANOM	38
10	RAZLAGA POJMOV IN SEZNAM KRATIC	39
11	SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	40
11.1	PRILOGE	40
11.1.1	SEZNAM SKUPNIH PRILOG	40
11.1.2	SEZNAM POSEBNIH PRILOG	41
11.2	DODATKI	42
11.2.1	SEZNAM SKUPNIH DODATKOV	42
11.2.2	SEZNAM POSEBNIH DODATKOV	42

KAZALO SLIK IN TABEL

Slika 1. Ocena požarne ogroženosti na območju občine Postojna (vir: Zavod za gozdove Slovenije)	6
Slika 2. Struktura požarne ogroženosti glede na gozdove in urbane sredine na območju občine Postojna.....	7
Slika 3. Zamisel postopkov ob velikem požaru.	15
Slika 4. Pregled gasilskih sektorjev na območju občine Postojna	18
Slika 5. Posredovanje obvestil ob velikem požaru.	21
Slika 6. Potek aktiviranja gasilskih enot (GE).....	24
Slika 7. Diagram poteka gašenja in reševanja ob velikih požarih.	35
Tabela 1. Podatki iz ocene požarne ogroženosti.....	6
Tabela 2. Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Postojna za primer velikih požarov.	26

1 VELIKI POŽARI V NARAVI

1.1 UVOD

Načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju na območju občine Postojna je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 64/94, 33/00, 87/01, 41/04, 28/06, 51/06 UPB-1), Uredbi o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 3/02, 17/02, 17/06, 76/08) in ocenah ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami notranjske regije in Občine Postojna.

Upoštevana je sedanja organizacija sil za zaščito in reševanje pri Občini Postojna, tako v poklicni kot prostovoljni sestavi, v sestavi štabov, enot in služb CZ po razporeditvi ali po pogodbi za izvajanje nalog zaščite in reševanje na območju občine Postojna.

Upoštewane so tudi ugotovitve in izkušnje pri izvajanju ukrepov in nalog zaščite in reševanja, ki jih praksa v Sloveniji zadnjih dvajset let ugotavlja v lastni strokovni literaturi, posebno zaključki analize gašenja požara na Komenskem Krasu julija 2006.

Ta Načrt je usklajen z Načrtom ZIR ob velikih požarih v naravi Notranjske regije (verzija 2,0 iz leta 2006, ažurirana v letih 2007-2009).

1.2 POŽARNA OGROŽENOST NA OBMOČJU OBČINE POSTOJNA

Slovenija je med najbolj gozdnatimi državami v Evropi, saj gozd pokriva več kot polovico države. V naših gozdovih raste 53% iglavcev in 47% listavcev. Iglavci izrazito prevladujejo v alpskem in deloma predalpskem svetu. Listnati gozdovi pa poraščajo nižinske predele Slovenije od primorske do severovzhodne Slovenije.

Območna enota Zavoda za gozdove Slovenije v Postojni pokriva in upravlja na širšem območju Notranjske regije več gozdov, in sicer:

- Na območju občine Postojna ter občin Bloke, Loška dolina, Cerknica, del občine Pivka in del občine Ilirska Bistrica.

Postojnsko gozdnogospodarsko območje meri 107.341 ha in ima 79.598 ha gozdov ali 74 % gozdnih površin.

Na območju občine Postojna je večina gozdov v zasebni lasti (57,4 %) in v lasti države (42,2%). Samo 0,4 % gozdov (319 ha) je v lasti Občine Postojna oziroma drugih pravnih oseb.

Dodatek D-111: Karta požarne ogroženosti gozdov (Zavoda za gozdove Postojna -2008)

Požarno ogroženost dodatno povečujejo prometni koridorji skozi območje, predvsem železnica in **vojaški poligon na Počku**. V celoti gledano je povprečna stopnja požarne ogroženosti naravnega okolja v Notranjski regiji vključno z del območja občine Postojna zelo velika in sezonsko pogojena. Največja nevarnost ter pogostost nastanka požarov v naravnem okolju je v mesecih februar, marec ter julij in avgust.

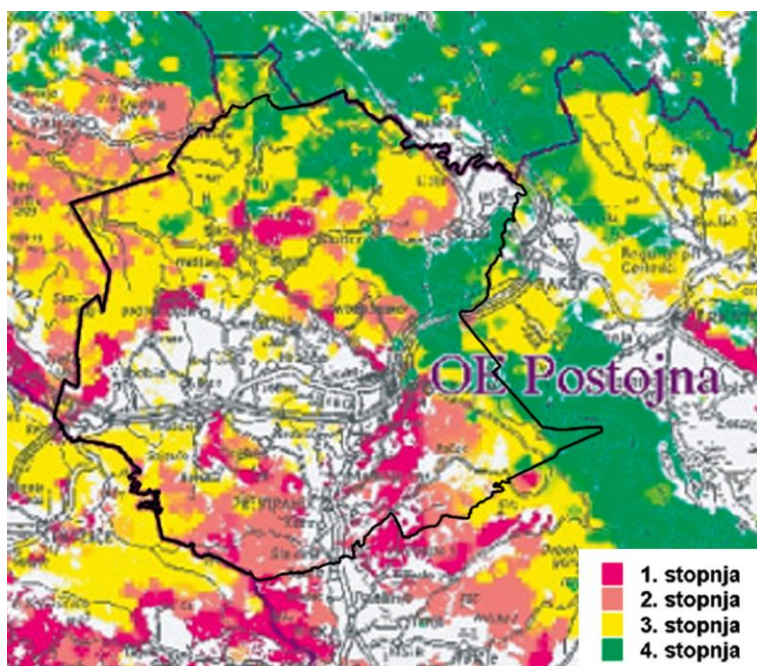
Po številu požarov v državi, odpade okrog 55% na širšo notranjsko območje, po površini pa 95% vseh požarov v Sloveniji. Ob velikih požarih v naravi meje požarišč obsegajo območja več občin hkrati in se ob vsakem dejanskem požaru ne morejo ocenjevati ločeno glede na

statistično povprečje dogodkov temveč na trdoživost intervencij in posledice, ki jih požar pri tem povzroča. Takšna razmerja kažejo in opozarjajo na veliko požarno ogroženost naravnega okolja in infrastrukturnih sistemov v njegovi bližini, predvsem pa tudi na slabo dostopnost prostora in težave pri uporabi gasilske tehnike za gašenje.

Iz obstoječih regijskih, občinskih in gozdarskih ocen ogroženosti lahko povzamemo, da je območje **občine Postojna** v primerjavi z drugimi občinami v regiji **manj požarno ogroženo**. Kljub takšni statistični oceni pa je lahko zaradi submediteranske klime, borovega gozda in ostalega nizkega suhega rastišča tudi v določenih predvsem južnih predelih občine Postojna možen nastanek velikega požara v naravnem okolju.

Zavod za gozdove Slovenije je po posebni metodi in na podlagi dolgoletnih statističnih podatkov ogrožene gozdove razvrstil po stopnji potencialne ogroženosti v štiri stopnje, in sicer:

1. stopnja – zelo velika požarna ogroženost gozdov,
2. stopnja – velika požarna ogroženost gozdov,
3. stopnja – srednja požarna ogroženost gozdov,
4. stopnja – majhna požarna ogroženost gozdov.

Slika 1. Ocena požarne ogroženosti na območju občine Postojna (vir: Zavod za gozdove Slovenije)

Pri izračunu stopnje ogroženosti so upoštevani naslednji faktorji: drevesna vrsta, starost sestojev, srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, matični substrat in vrsta tal, nadmorska višina, nagib ter urejenost gozdov in gozdna higiena.

Tabela 1. Podatki iz ocene požarne ogroženosti

Občina	Površina občine v km ²	Število naselij v občini	Število prebivalcev v občini	Ocena števila prebivalcev ogroženih zaradi velikega požara v naravi
POSTOJNA	270	40	14.514	1.200 (8%)

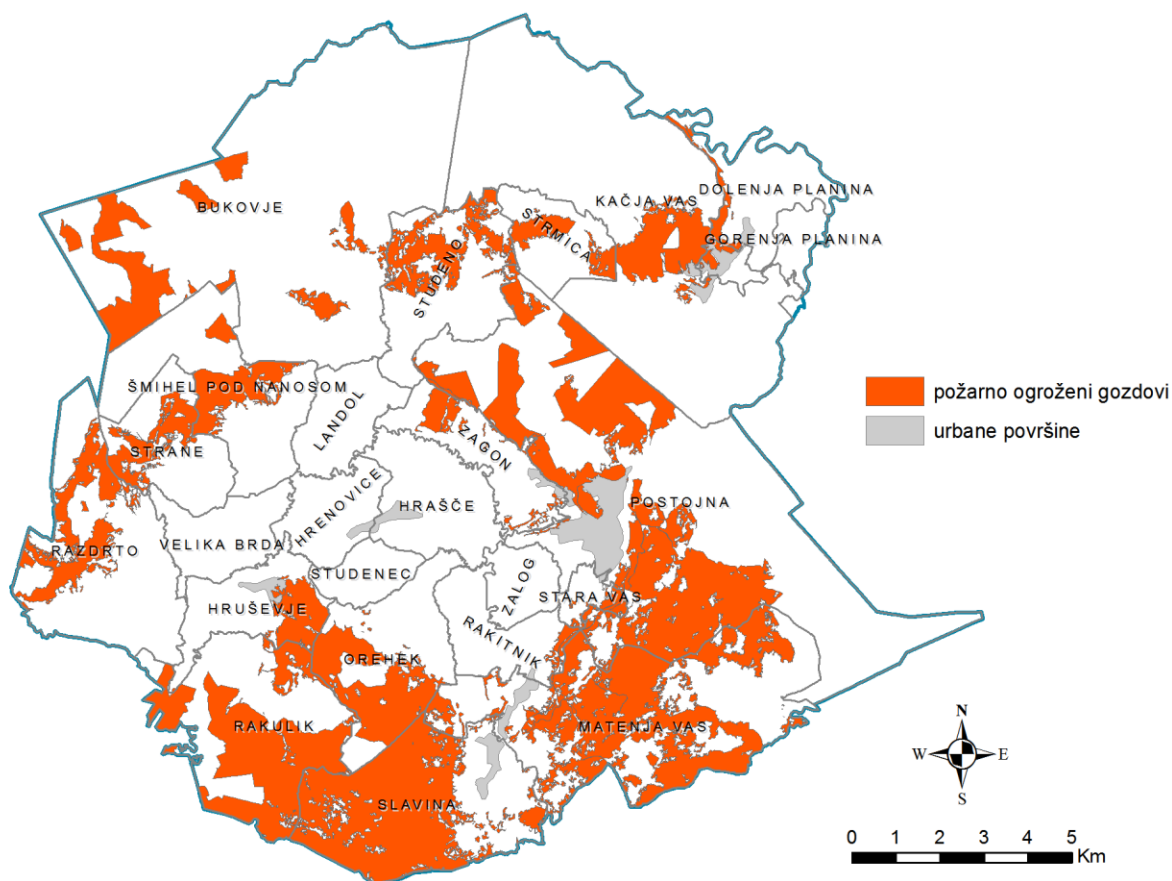
(vir: Regijski načrt ZIR ob velikih požarih v naravi, 2.0).

Število gozdnih požarov je odvisno predvsem od podnebnih dejavnikov. Pogosti močni vetrovi, zlasti v zimskem času burja, še dodatno povečujejo požarno ogroženost. Naslednji vidik ogrožanja je človeška nepazljivost. Dejanska ogroženost celotnega naselja ali samo posameznega predela je odvisno od smeri vetra in lege žarišča velikega požara.

Iz slike 1. in 2. sledi ocena o ogroženosti sledečih naselij ob velikem požaru v naravnem okolju: Žeje (58 prebivalcev), Slavina (206), Stara vas (98), Planina (del 527), Orehek (189), Rakulik (12), Predjama (85) in druga naselja v posameznih legah. Najbolj ogroženi gozdovi pa se nahajajo na območjih Počka, Matenje vasi in Slavine.

V tem načrtu se upoštevajo vsi znani in pomembni podatki požarne ogroženosti za območje občine Postojna ter za območje sosednje občine Pivka, s katero sestavljajo geografsko in komunikacijsko celoto. Območji obeh občin se upoštevajo predvsem pri organizacijski zasnovi **skupne gasilske zveze (GZ Postojna)**. Izvajanje javne gasilske službe vsaka izmed omenjenih občin samostojno ureja obveznosti na svojem območju požarne odgovornosti.

Na območju občine Postojna je v letu 2009 bilo 57 gasilskih intervencij zaradi požarov v naravi ali 22 % vseh požarov v naravi na območju 11 evidentiranih občin Notranjske regije.

Slika 2. Struktura požarne ogroženosti glede na gozdove in urbane sredine na območju občine Postojna.

Požarna ogroženost območja občine Postojna se ocenjuje s SREDNJO STOPNJO nevarnosti

(Vir: Regijski načrt zaščite in reševanja ob velikih požarih v naravi, verzija 2.0)

Pod srednjo stopnjo nevarnosti se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer nevarnost gozdnih požarov ni stalna ali občasna, predstavlja pa resno grožnjo gozdnim ekosistemom.

Glede na specifične klimatske pogoje v občini Postojna, obstaja v spomladanskem in jesenskem sušnem obdobju velika nevarnost nastanka gozdnih in travniških požarov, ki se lahko ob nepravočasni gasilski intervenciji spremenijo v požarni vihar, katerega bi bilo glede na razpoložljiva materialna in tehnična sredstva težko pogasiti. V vaseh, kjer so stanovanjske in poslovne zgradbe zgrajene strnjeno in so strešne konstrukcije v pretežnem delu lesene, na podstrešjih pa se hrani seno in druga živalska krma, bi eventualni nastanek večjega požara zahteval za njegovo omejitev veliko število ljudi in materialnih sredstev, ki bi bila zajeta pri neposrednem gašenju takega požara.

Večjo nevarnost za nastanek požara in materialne škode predstavljajo tudi lesnoindustrijska podjetja, skladišča lahko vnetljivih snovi pri OMV Istrabenz Postojna, v skladiščih Kmetijske zadruge Postojna in Kurivo.

Vsa navedena podjetja preprečujejo nastanek požara s preventivnimi ukrepi, vendar ni izključena možnost, da bi ob nepazljivosti nastal požar v katerikoli organizaciji. Splošno nevarnost za širjenje požara na območju pa povečuje izpostavljenost močni burji, ki običajno hitro prenaša požarna žarišča na nove lokacije.

Zaradi velikega števila požarov v naravi, predvsem ob sušnem obdobju, vedno večjega tranzita v cestnem in železniškem prometu, je tudi ogroženost naselij v neposredni bližini večja.

1.3 VRSTE POŽAROV V NARAVI

Požari v naravi, ki se lahko razvijejo na območju občine Postojna, razvrščamo na podtalne, talne, kompleksne, debelne, kombinirane požare in požarne preskoke. Značilno zanje je:

- **podtalni požari** se razvijejo v tleh, bogatih s humusom, predvsem v starih gozdovih, kjer drevesni odpad zelo počasi razpada. Širijo se pod tlemi in se lahko pojavijo na površini čez daljši čas in povzročijo požar na mestu, ki je precej oddaljen od prvotnega požara. Največkrat nastanejo v primerih, ko vročina ali plamen na tleh vžgejo material pod njimi. Značilno zanj je, da ga je težko odkriti in kontrolirati in da se širi počasi;
- **talni požari** nastajajo in se širijo po tleh, predvsem po travi, listju, mahu in drugih materialih, ki rastejo, so odpadli z dreves oz. so odloženi (smeti, odpadki). V večini primerov je povzročitelj teh požarov človekovo dejanje. Talne požare lahko kontroliramo in spremljamo;
- **kompleksni požari** so požari v vrhovih dreves (tudi **vršni požari**). Povzročajo jih talni požari, udar strele ali iskrenje električnih vodnikov. Pojavljajo se v glavnem v poletnem času, ko je v krošnjah dreves prisotna velika koncentracija hlapov eteričnih olj in je zato možen hiter prenos plamena oziroma širitev požara, še posebno ob močnejših vetrovih. Veter lahko prenese goreče veje, storže in podobno več sto metrov naprej, kjer se znova razvije talni ali vršni požar, ki tako zelo hitro osvaja nove površine. Zelo težko in nevarno ga je gasiti. Zelo redko nastane v starejših razvojnih fazah, vedno pa pusti za seboj popolnoma uničene površine.
- **debelni požar** nastane, če se drevo ob udaru strele vname. Tudi debelni požar se lahko spremeni v druge vrste požarov;

- **kombinirani požar** nastane, kadar sta prisotni najmanj dve vrsti požarov. So zahtevnejši za gašenje in reševanje, predvsem kadar se hitreje širijo v bližini bivalnih in gospodarskih območij.
- **požarni preskok** nastane ob pihanju močnih vetrov, ko veter hitro odnaša iskre in vnetljive snovi, storže in podobno. Večkrat in hitreje se požarni preskok zaneti na strmih terenih. Taka žarišča so lahko oddaljena tudi do 100 metrov od linije požara.

1.4 VZROKI POŽAROV V NARAVI

Povzročitelja požarov v naravi je težko odkriti. Več kot polovica povzročiteljev požarov je neznanih. Povzročitelj je navadno človek s svojo dejavnostjo. Škodo v naravnem okolju pa lahko zmanjšamo tudi z uspešnejšim gašenjem, k čemur pripomore ustrezno organizirana gasilska služba, služba javljanja in alarmiranja in drugi preventivni ukrepi (požarnovarnostno načrtovanje prostorske rabe območja, posebno gozdov in naselij ter gospodarskih dejavnosti v njihovi bližini, graditev protipožarnih presek, gozdnih poti, čiščenje obstoječih gozdnih poti).

Največji znani povzročitelj požarov v naravi na Notranjskem je železnica.

Na območju občine Postojna pa je največ požarov na **vojaškem vadbišču Poček**. Vzrok teh požarov je največkrat uporaba oziroma prisotnost pirotehničnih sredstev v kombinaciji z naravnimi neugodnimi pogoji.

Med naravne pogoje sodijo **strele in posredna neurja z močnimi vetrovi**, ki običajno povzročajo požare na vrhovih hribov, daleč od komunikacij. Gasilske intervencije so zahtevne, dolgotrajnejše in tudi škode so navadno večje.

1.5 POSLEDICE GOZDNIH POŽAROV

Posledice gozdnih požarov so odvisne od tipa gozdnega požara, vrste in oblike gozda, časa nastanka in trajanje požara, velikosti pogorele površine in ekološke ranljivosti območja požara.

Najnevarnejši **so vršni požari**, ki prizadenejo drevesa od tal do vrha krošnje. Poleg dreves in lesne mase je pri vršnih požarih razvrednoteno in celo uničeno rastišče in večina funkcij gozda. Okrnjene ali onemogočene so ekološke, socialne in gospodarske funkcije gozda. Sestoje, ki jih je poškodoval vršni požar, je treba posekati in obnoviti. Obnova je potrebna predvsem zaradi zagotavljanja funkcij gozda, ki naj bi jih ta po požaru ponovno začel opravljati v najkrajšem možnem času.

Nikakor ne smemo podcenjevati nevarnosti in škode, ki jo povzročajo druge vrste gozdnih požarov, kot so talni, podtalni in debelni.

Vsak gozdni požar ima svoje značilnosti glede na vrsto, vzroke in posledice požara, zato je poznavanje gozdnih površin predpogoj uspešnega varstva pred požari oziroma uspeha gasilske intervencije.

1.6 VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

Požari v naravi lahko povzročijo naslednje verižne nesreče:

- eksplozije neeksplodiranih ubojnih sredstev (NUS),
- nastanek ekološke nesreče,
- razširitev požara v naselje,
- razširitev požara na infrastrukturne objekte (daljnovodi, plinovodi, črpališča),
- požar na objektih (stanovanjski, gospodarski, objekti kulturne dediščine),
- prometne nesreče.

1.7 SKLEPNE UGOTOVITVE

Iz analize posameznih požarov, odprtosti prostora in požarne ogroženosti smo zaključili naslednje:

- Možnosti za nastanek velikega požara v naravnem okolju je na območju občine Postojna ob ugodnih pogojih za gorenje in širjenje požara velika, še posebej pa na območju naslednjih rajonov:
 - občina Postojna (območje vojaškega vadbišča Poček),
 - celotno območje delovanja Gasilske zveze Postojna (območje ob železniški progi v sosednji občini Pivka, predvsem v okolici vasi Palčje).
- Vsak požar v požarno zelo ogroženem naravnem okolju se potencialno lahko razvije v požar velikih razsežnosti, ki ga lahko omejimo le s hitro in ustrezno intervencijo.
- Na območju občine Postojna mora biti vedno na razpolago dovolj gasilcev v pripravljenosti za zadušitev požara v začetni fazi. Na splošno je problematičen delovni čas, ko so prostovoljci večinoma v službah in se lahko redkoma odzovejo na poziv.
- Poklicnih gasilcev je premalo za pokrivanje celotnega območja. Sodelovanje prostovoljnih GE s Poklicnim jedrom PGD Postojna je ob velikem požaru v naravi zelo pomembno, ker se tako zagotavlja hiter odziv na intervencijo, ki je učinkovita, v kolikor je v začetni fazi požara in taktično tako zastavljena, da prepreči širitev požarnega območja.
- **Preventivni ukrepi za varstvo pred požarom**, ki jih izvajajo lastniki oziroma upravljavci gozda in drugih zemljišč so naslednji:
 - redno odstranjevanje suhih organskih snovi,
 - vzdrževanje prevoznih in pohodnih poti,
 - čiščenje požarnovarnostnih pasov ob železniških progah,
 - graditev in vzdrževanje protipožarnih presekov, vodnih jarkov in drugih tehničnih objektov,
 - organiziranje požarne straže.

V Sloveniji izračunava stopnje požarne ogroženosti Urad za meteorologijo pri Agenciji RS za okolje (ARSO). Uprava RS za zaščito in reševanje na podlagi pridobljenih podatkov in v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Zavodom za gozdove Slovenije ali na predlog občin **ugotavlja in razglašča veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja** za določeno območje ali za celo Slovenijo. Pri ugotavljanju stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja se upoštevajo vremenske razmere, podnebne značilnosti, struktura vegetacije v gozdovih in na kmetijskih zemljiščih, vegetacijsko obdobje in ureditev prostora.

Stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja so:

- **zelo velika požarna ogroženost:** za nastanek požara zadostuje že najmanjši izvor ognja ali iskrenje. Požar se širi zelo hitro. Nadzor nad požarom je zelo težak, gašenje požara je težavno in dolgotrajno,
- **velika požarna ogroženost:** požar povzroči že manjši izvor nezavarovanega ognja, se hitro širi, požar je težko obvladljiv,
- **srednja požarna ogroženost:** požar povzroči že majhen izvor odprtega ognja. Požar se v odprtem prostoru širi hitreje kot v gozdu, zato je težje obvladljiv.

Z razglasitvijo požarne ogroženosti, URSZR prebivalcem posreduje tudi navodila in ukrepe za varstvo pred požarom v naravnem okolju.

Občina Postojna ureja naloge izvajalcev javne gasilske službe za primer razglasitve posamezne stopnje požarne ogroženosti v svojem operativnem gasilskem načrtu.

Operativni gasilski načrt občine Postojna izdeluje in vzdržuje občinski gasilski poveljnik.

Ta načrt sprejme župan in je podlaga za vse druge operativne gasilske načrte na območju občine Postojna oziroma izvajalce javne gasilske službe v določenem požarnem okolišu.

Dodatek D-3: občinski operativni gasilski načrt Postojna
--

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 TEMELJNA RAVEN NAČRTOVANJA

Ta načrt je občinski načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravi za območje celotne občine Postojna.

S tem načrtom se urejajo ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči ob požaru velike razsežnosti na območju občine Postojna do trenutka, ko preneha nevarnost požara ali obnovitve požara v naravi oziroma ko so prizadetim občanom ali živalim v naravi zagotovljeni osnovni pogoji za življenje.

Temeljni načrt je državni načrt, ki ureja organizacijo pomoči občinam ob velikih požarih v naravi in je podrobneje razčlenjen v regijskem načrtu za področje, ki ga pokriva Izpostava URSZR Postojna.

Občinski Načrt upošteva rešitve, navedene v regijskem načrtu, v določenih obveščanja, alarmiranja in logistične podpore ob izvajanju ukrepov in nalog zaščite in reševanja ter zunanje pomoči.

Gospodarske družbe in zavodi, ki so dolžni organizirati požarno varstvo zaradi svoje dejavnosti ali upravljanja s premoženjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe in naloge požarnega varstva v svoji odgovornosti. Te Načrte nadzira Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi v tem primeru gospodarske družbe in zavodi dostavljajo Občini Postojna zaključke iz ocen požarne ogroženosti in podatke o osebah, odgovornih za ocenjevanje nevarnosti in vodenje ukrepov in nalog znotraj družbe ter osebo, zadolženo za obveščanje javnosti ob nesreči.

Zaradi preventivnih postopkov in pripravljenosti na gašenje, dostavljajo družbe, ki upravljajo s stanovanjskimi in drugimi objekti, izdelan požarni red objektov oziroma območij v upravljanju osrednji občinski gasilski enoti (PGD Postojna).

2.2 TEMELJNA NAČELA NAČRTOVANJA

Zaščita, reševanje in pomoč ob velikem požaru se organizira v skladu z načeli, ki jih določa zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Pri tem se upoštevajo predvsem načela pravic do varstva in pomoči, načelo javnosti, preventive, odgovornosti in postopnosti pri uporabi sil za zaščito, reševanje in pomoč.

3 KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 TEMELJNE PODMENE

Temeljne podmene občinskega načrta zaščite in reševanja ob velikem požaru so:

- Skupna ocena iz kart požarne ogroženosti gozdov pri Gozdno gospodarskem načrtu Območne enote Postojna potrjuje, da je možen nastanek velikih požarov v naravnem okolju na posameznem območju občine Postojna in vseh sosednjih občinah.
- Občinski načrt zaščite in reševanja je izdelan za ukrepanje ob požaru velikih razsežnosti. Za območje občine Postojna se požarna ogroženost ocenjuje s srednjo stopnjo nevarnosti (glej sliko 2).
- Varstvo pred požari zagotavljajo:
 - Gozdnogospodarska služba – Območna enota Postojna v okviru svojih dolžnosti oziroma pristojnosti,
 - prebivalci in zasebniki kot lastniki gozdov,
 - občani, prostovoljno organizirani v raznih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem ali drugimi oblikami varstva narave,
 - javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje oziroma gozdno gospodarstvo ter
 - Občina Postojna v okviru nalog občinske obvezne javne gasilske službe.
- Ta občinski načrt ZIR velja na celotnem območju občine in se upošteva za vse udeležence ob požaru.
- Lahko so ogrožena življenja prebivalcev v bližnjih naseljih zaradi velike količine dima in visoke temperature, ki nastaja pri gorenju ter drugih škodljivih posledic požara.
- Hitro odkritje požara v naravi omogoča hitrejšo odzivnost na nevarnost. Pravočasno aktiviranje gasilskih enot omogoča hitro in uspešno intervencijo še pred razširitvijo požara. Pri gašenju velikega požara se določijo tisti ukrepi zaščite, reševanja in pomoči, ki ob doseganju enakih učinkov najmanj poškodujejo naravno okolje, pri čemer je treba upoštevati, da ima prednost zaščita in reševanje življenj ljudi in živali.
- Za operativno izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob velikih požarih je odgovoren vodja intervencije iz vrst občinskega gasilskega poveljstva. Njemu so neposredno podrejene vse sile, udeležene pri izvajanju nalog gašenja na terenu.
- V primeru dolgotrajnih in obsežnejših požarov, ko je nujna dodatna podpora intervenciji in zahteva aktiviranje in vključevanje drugih sil za zaščito in reševanje, se za vodjo intervencije zaščite in reševanja odredi poveljnik CZ Postojna.
- Tudi v tem primeru vodenje gasilskih nalog še naprej izvaja gasilski poveljnik v skladu z načeli gasilske službe.
- Prebivalci ogroženih naselij morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih, možnih posledicah požara, načrtih in ukrepih za zmanjšanje nevarnosti in odpravo posledic požara.
O tem prvenstveno skrbi župan, v kolikor ta naloga ni prenesena iz operativnih razlogov na vodjo intervencije.

V primeru velikega požara uporabljamo klasifikacijo obsega nesreče, ki je skladna z državnimi usmeritvami, in sicer:

1. **POŽAR SREDNJE RAZSEŽNOSTI** – ogenj gori na površini s srednjim plamenom, pri tem zgori nekaj kompaktnega organskega materiala. Kontrola požara ni težka, požar se pogasi s srednje velikimi napor. Požar obvladajo razpoložljive gasilske enote iz lokalnih skupnosti v sodelovanju z drugimi silami za ZRP. Praviloma so to požari, ki zajamejo površino med 50 in 200 ha.
2. **POŽAR VELIKE RAZSEŽNOSTI** – v požaru zgori veliko organskega goriva, kontrola požara je težka, za gašenje požara je potrebno vložiti velike napore in veliko sredstev. Požar gasijo gasilske enote iz celotne regije v sodelovanju s drugimi silami za ZRP. Praviloma so to požari, ki zajamejo od 200 do 600 ha površine. Požar lahko ogroža ali zajame naselja, možne so prekinitve komunikacij in motnje pri oskrbi z električno energijo.
3. **POŽAR ZELO VELIKE RAZSEŽNOSTI** – v požaru zgori zelo veliko organskega goriva, ogenj zajame tudi srednje in debelo gorivo. Požar se razširi tudi na normalno vlažna področja. Kontrola požara je izjemno težka, za gašenje požara je potrebno vložiti izredno velike napore in angažirati vsa razpoložljiva sredstva. Požar gasijo gasilske enote iz več regij in druge sile za ZRP. Izvaja se obveščanje organov in javnosti. Poveljnik Civilne zaščite RS določi zaščitne ukrepe in naloge. Praviloma so to požari, ki zajamejo nad 600 ha površine. Požar lahko ogroža ali zajame naselja, možne so prekinitve komunikacij in motnje pri oskrbi z električno energijo.

3.2 ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob velikem požaru v naravi je zasnovan na podlagi obstoječe organiziranosti gasilskih enot, štabov, enot in služb CZ, organizacij in društev, s katerimi ima občina Postojna podpisane pogodbe za reševanje ter postopnosti sodelovanja drugih in sosednjih sil pomoči.

Odziv ob velikem požaru temelji na trenutni oceni ogroženosti in posledic, ki jih povzroča požar ter na morebitno nevarnost širjenja požara na sosednje površine oziroma naselja.

Vodja intervencije odloča tudi o potrebi po dodatni gasilski pomoči. O tem obvesti tudi župana oziroma občinskega poveljnika CZ.

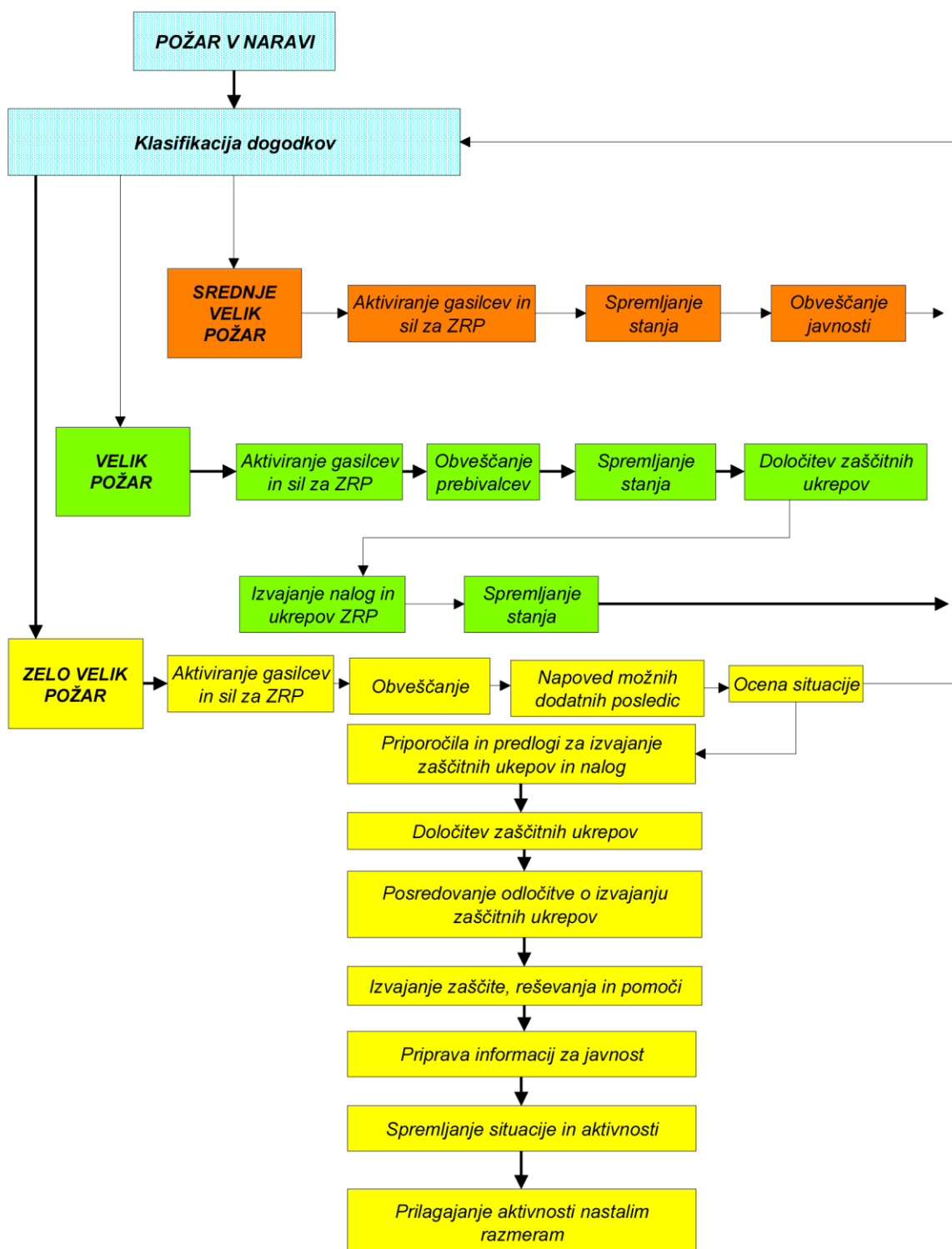
Na osnovi dejanske ocene posledic velikega požara v naravi, vodja intervencije določi obseg obveščanja in aktiviranja izvajalcev nalog reševanja ter določi izvajanje nujnih zaščitnih ukrepov.

Zaščita in reševanje na začetku temeljita na principu takojšnjega gasilskega delovanja (organizirana občinska obvezna javna gasilska služba) z vsemi možnostmi skupnega delovanja z drugimi enotami in službami zaščite in reševanja, ki se opredeli kot redna gasilska intervencija z nalogami splošnega reševanja.

V primeru požara zelo velikih razsežnosti, ko se isti požar širi preko lokalnih meja, koordinacijo vodenja intervencije v skladu z gasilskimi pravili prevzame regijski gasilski poveljnik.

Priloga P-2: Pregled gasilskih enot na območju občine Postojna

Prebivalci na ogroženem območju morajo biti objektivno obveščeni o nevarnostih in posledicah požara ter preventivnih ukrepov za zmanjšanje in odpravo posledic požara.

Slika 3. Zamisel postopkov ob velikem požaru.

3.3 UPORABA NAČRTA

Odločitev o uporabi tega načrta lahko sprejme župan, poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik. Pri uporabi načrta oziroma aktiviranju posameznih občinskih sil se upošteva načelo postopnosti.

Pomembno je, da se občinski organi vodenja čim prej seznanijo s stanjem na terenu, pristopijo k reševanju eventualno ogroženih življenj in preprečitvi širjenja vseh drugih oblik ogrožanja ter o tem posredujejo ustrezna nujna obvestila glede na možen način obveščanja (preko medijev, s pomočjo mobilne razglasne postaje, z neposrednim stikom na operativnem območju delovanja GE).

Občinski načrt zaščite in reševanja se aktivira, kadar pride do velikega požara v naravi v katerem koli delu občine, in same gasilske enote ne obvladujejo situacijo.

Občinski načrt se aktivira tudi v primeru dveh ali več istočasnih požarov na območju občine, ob katerih so uporabljene vse razpoložljive gasilske enote.

4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG

4.1.1 Občinski organi vodenja

Občinski organi vodenja so:

- župan z delom občinske uprave,
- poveljnik občinskega gasilskega poveljstva s člani poveljstva,
- poveljniki gasilskih enot,
- poveljnik CZ občine Postojna z namestnikom in občinskim štabom CZ.

Priloga P-1: seznam vodilnih oseb, ki se obveščajo ob izrednih razmerah
Priloga P-21: seznam članov občinskega gasilskega poveljstva Postojna
Priloga P-9: seznam članov občinskega štaba CZ Postojna

4.1.2 Sile za izvajanje nalog zaščite in reševanja

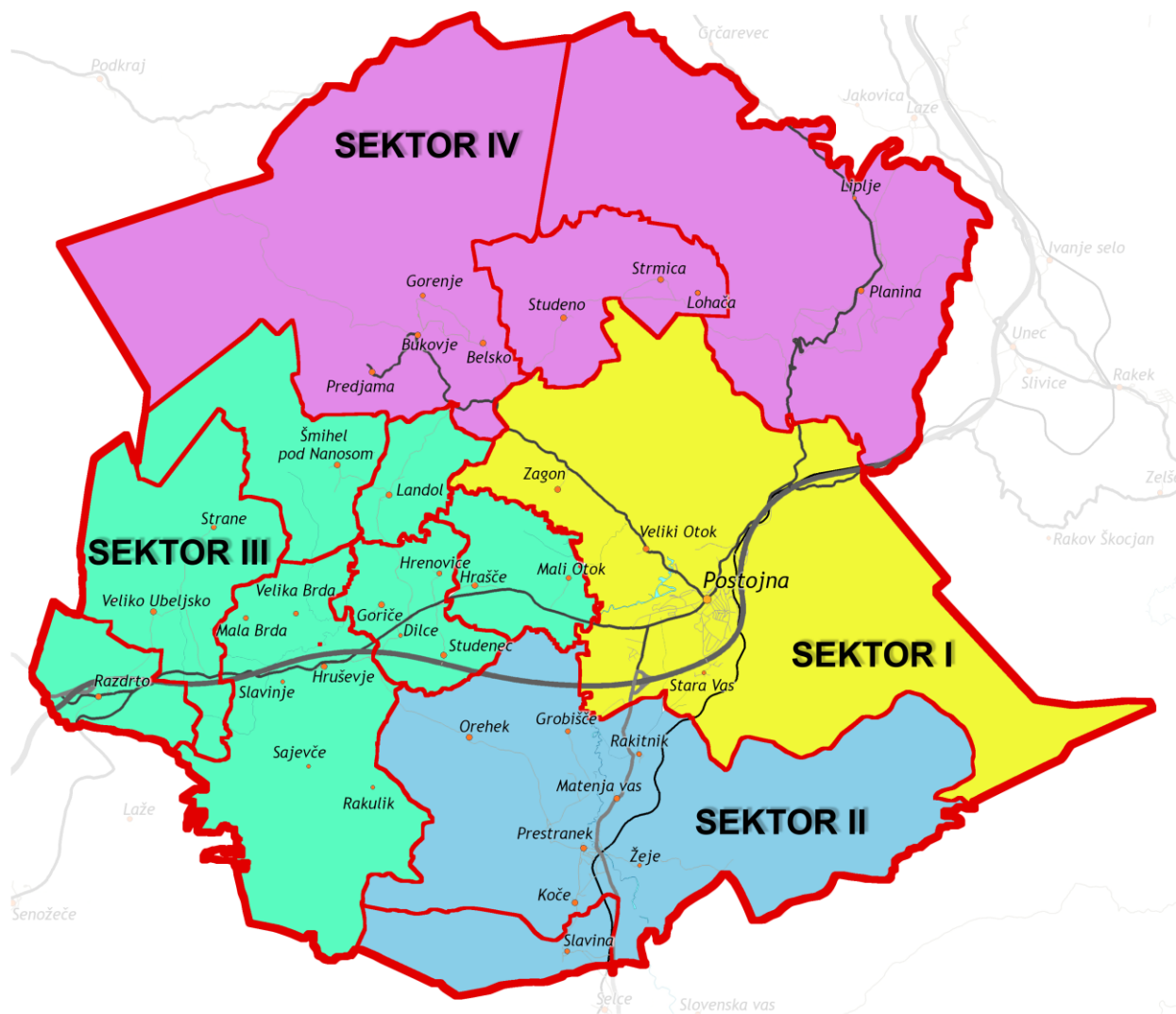
Javne službe in pogodbeni izvajalci nalog zaščite in reševanja:

- osrednja gasilska enota PGD Postojna,
- druge gasilske enote PGD pri Gasilski zvezi Postojna,
- Gozdno GP d.o.o. Postojna,
- CPK Koper d.d. in drugi javni upravljavci prometne infrastrukture (za ceste in železnice),
- Komunalno podjetje Komus d.o.o. in Kovod d.o.o. Postojna,
- podjetja, organizacije in druge družbe ter društva, ki opravljajo naloge ZRP po pogodbi.

Enote in službe Civilne zaščite:

- tehnično reševalna enota,
- enota za prvo pomoč,
- enota za RKB zaščito,
- služba za podporo (ekipa za oskrbo, ekipa za zveze, ekipa za prevoz in ekipa za informacijsko podporo in administrativno delo).
- služba za uporabo zaklonišč.

P-2: pregled GE na območju občine Postojna
P-3: pregled enot in služb Civilne zaščite občine Postojna
P-4: pregled večjih podjetij, zavodov in organizacij na območju občine Postojna
P-6: podjetja, organizacije in druge družbe ter društva, ki opravljajo naloge ZRP po pogodbi

Sektor	Prostovoljna GD
I	Postojna
II	Slavina
III	Hruševje, Veliko Ubeljsko, Razdrto, Šmihel pod Nanosom, Studenec
IV	Planina, Studeno

Slika 4. Pregled gasilskih sektorjev na območju občine Postojna

4.2 MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

Za izvajanje nalog in ukrepov ob požaru se predvideva uporaba razpoložljivih virov materialno-tehničnih sredstev po merilih za opremljanje gasilskih enot, enot in služb CZ ter gospodarskih družb in javnih zavodov z lastno strojno opremo, in sicer:

- tehnična sredstva in oprema za gašenje s poudarkom na opremi za gašenje v naravi,
- druga tehnična sredstva in oprema (transportna vozila, gradbeni stroji, agregati, priključni delovni stroji, specialni stroji, posebna gozdarska tehnika, oprema za delo ponoči),
- zaščitna in reševalna oprema ter orodje (osebna in skupinska oprema),
- specialna in druga sredstva in oprema glede na posebnosti dodatnih nalog reševanja,
- materialna sredstva iz državnih rezerv za delovanje GE in ureditev začasnih logističnih in poveljniških mest.

Priloga P-22: Pregled gasilskih sredstev za gašenje velikih požarov

4.3 PREDVIDENA FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.3.1 Načrtovanje finančnih sredstev

Finančna sredstva se načrtujejo za:

- stroške operativnega delovanja (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike enot v skladu z Uredbo o nadomestilu plače in povračilnih stroškov med opravljanjem nalog),
- materialne stroške (prevozne stroške in storitve, gorivo, mazivo idr.).

Načrt logistične podpore ob velikem požaru s finančno oceno in analizo porabe sredstev se izdeluje kot obvezna priloga vsake odredbe vodje intervencije.

4.3.2 Zagotavljanje finančnih sredstev

Nastale finančne posledice zaradi pomoči ob gašenju in nastalih škod na območju javnega dobra ob velikem požaru se zagotavljajo iz proračunske rezerve Občine Postojna. Stroške oskrbe s prehrano, pitno vodo in namestitvev udeležencev intervencije na lokaciji občine oziroma rajonu gašenja zagotavlja Občina Postojna.

Škode na zasebnih površinah so finančni rizik lastnika glede na stopnjo protipožarnega zavarovanja.

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE

Vsakdo, ki opazi ali izve za požar v naravi, mora o tem takoj obvestiti pristojni Center za obveščanje na telefonsko številko 112.

Občina Postojna ob razglasitvi velike in zelo velike požarne ogroženosti na svojem območju organizira opazovanje in obveščanje o nevarnosti požarov. Pri obveščanju sodelujejo ReCO Postojna, lastniki oziroma upravljavci gozdov in drugih zemljišč, inšpektorji varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, kmetijski in gozdarski inšpektorji, delavci Zavoda za gozdove Slovenije - Območna enota Postojna, kmetijci, gasilci, policija in pripadniki Civilne zaščite.

Gasilske enote se ob razglasitvi velike ali zelo velike požarne ogroženosti skličejo in organizirajo v višjo stopnjo pripravljenosti v skladu z določili občinskega operativnega gasilskega načrta oziroma po odredbi župana.

V sistem opazovanja in obveščanja je vključen tudi Letalski klub Postojna, ki opravlja letalske opazovalne prelete ob povečani stopnji požarne ogroženosti.

Radioamaterji in lastniki posameznih CB-postaj (City band) se po potrebi lahko vključijo za prenos sporočil na daljavo.

5.1.1 Obveščanje pristojnih organov in služb

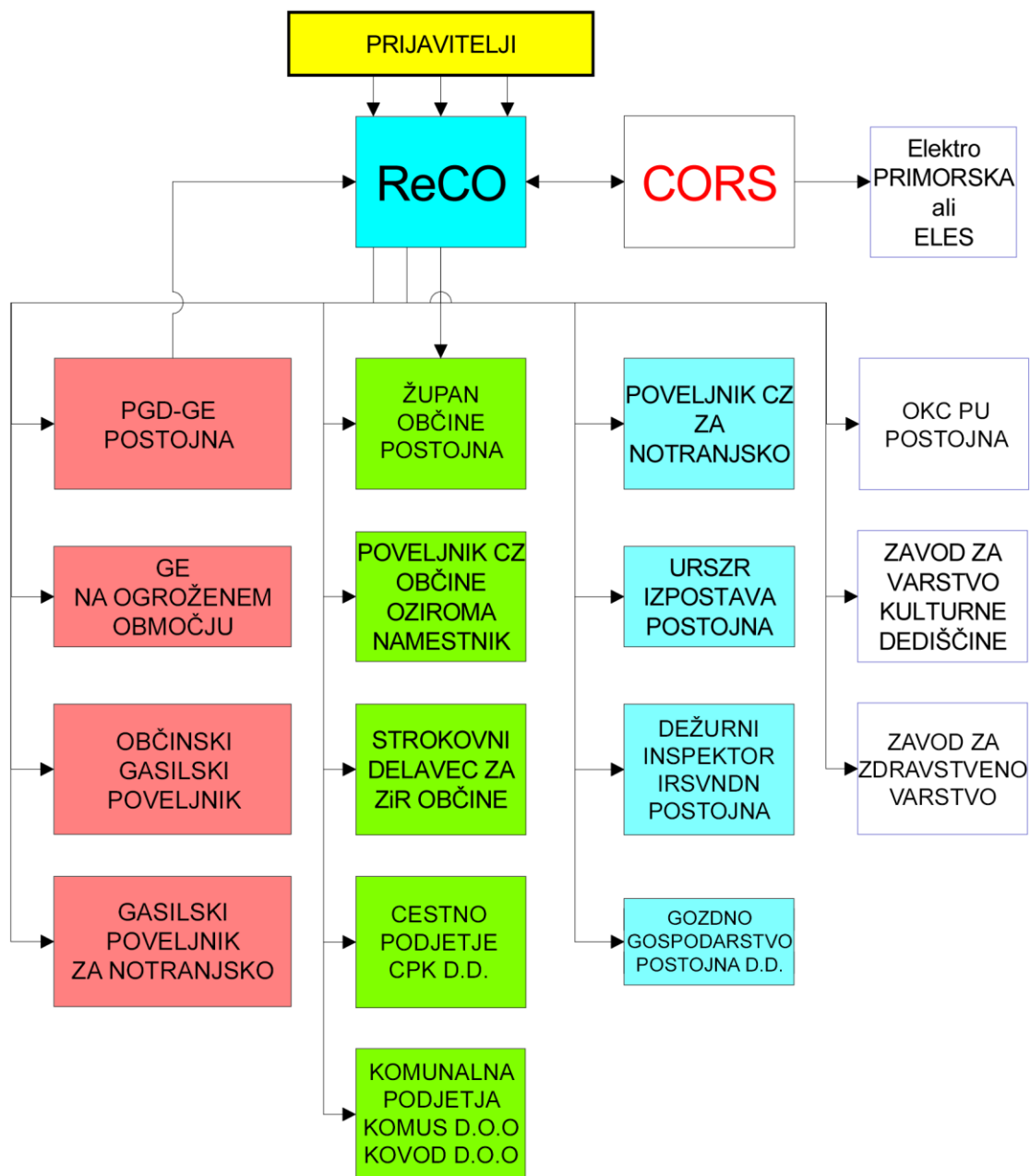
Po prejemu obvestila o velikem požaru na območju občine Postojna ReCO Postojna obvesti:

- osrednjo gasilsko enoto (PGD Postojna),
- občinskega gasilskega poveljnika,
- župana občine Postojna,
- Zavod za gozdove OE Postojna in Gozdno GP d.o.o. Postojna,
- pristojno inšpekcijsko službo,
- poveljnika CZ občine Postojna,
- Elektro Primorske ali ELES (po potrebi za izklop elektrike) in
- pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine.

Po sprejetju obvestila poveljnik gasilske intervencije nadaljuje z obveščanjem zaradi aktiviranja GE.

Župan ali pristojni organ občinske uprave obvesti ostale vodje enot in služb zaradi pripravljenosti na izvajanje nalog podpore.

Dodatek D-3: Občinski operativni gasilski načrt Postojna
--

Slika 5. Posredovanje obvestil ob velikem požaru.

5.2 OBVEŠČANJE PREBIVALCEV NA PRIZADETEM OBMOČJU

Ob večjem požaru prebivalce na prizadetem območju obvešča: poveljnik CZ Postojna, župan ali od njega pooblaščen oseba.

Obvestilo pripravi občinska služba za ZRP skupaj z vodjo gasilske intervencije in poveljnikom CZ občine Postojna.

Obvestilo se posreduje medijem preko ReCO Postojna.

Strokovno pomoč pri protokolu komuniciranja z mediji izvaja občinski organ za stike z javnostjo. Občinski štab CZ v sodelovanju z gasilskim poveljstvom združuje informacije vseh izvajalcev na terenu in zagotovi enotno obveščanje prebivalcev o:

- razmerah na požarnem območju in nevarnostih za ljudi, premoženje, živali in okolje,
- nalogah in ukrepih, ki jih izvajajo enote intervencije,
- varovanju premoženja in izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- postopkih v primeru evakuacije ogroženega naselja,
- tem, kje lahko dobijo dodatne napotke oziroma se javijo za pomoč.

Župan, poleg gasilskih enot, štabov, enot in služb CZ pri občini Postojna, vključuje delovanje občinske uprave v skladu z njenim Načrtom dejavnosti v primeru izrednih razmer z namenom, da zagotovi podporo organom vodenja ukrepov in nalog zaščite in reševanja ter za zagotavljanje neposrednega stika z ogroženimi prebivalci.

Na ta način se zagotavlja potrebna informacijska podpora in ohranja zaupanje občanov.

Takojšno, neposredno in usklajeno informiranje prebivalcev na ogroženem območju občine je najboljša podpora dobri organizaciji ob velikem požaru in predpogoj uspešnega vključevanja lastnih sil in občanov ob izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči.

Priloga P-8: Telefonska številka Občine Postojna za informiranje prebivalcev ob nesrečah

Dodatek D-12: Navodila prebivalcem za ravnanje ob požaru

5.3 OBVEŠČANJE ŠIRŠE JAVNOSTI

Za obveščanje širše javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči ob velikem požaru na območju občine Postojna je odgovoren poveljnik CZ občine Postojna, ki lahko za pripravo obvestil poleg članov štaba CZ vključi še občinski organ za stike z javnostjo. Za obveščanje širše javnosti se lahko organizira skupna novinarska konferenca ter pripravljajo skupna sporočila za javnost.

Poveljnik CZ občine Postojna zagotovi uskladitev vsebine in podatkov obvestil z regijskim poveljnikom CZ ali regijskim gasilskim poveljnikom, kadar sta aktivirana, pred objavo obvestil v medijih.

Ustanove, ki so po zakonu dolžne posredovati obvestila za javnost ob nesrečah, so:

- Radio 94,
- Radio Koper,
- Radio Slovenija I. in II. program,
- Televizija Slovenija I. in II. program in
- Slovenska tiskovna agencija.

Priloga P-7: Seznam medijev lokalnega pomena

5.4 ALARMIRANJE

Alarmiranje zaradi aktiviranja gasilskih enot se izvaja v štirih stopnjah in predvideva postopno proženje alarma na vseh gasilskih domovih z alarmnim znakom za neposredno nevarnost. Aktiviranje z alarmnim znakom se izvaja v skladu s konkretnim planom aktiviranja vodje gasilske intervencije, odvisno od veličine požarišča in drugih pogojev razvoja in uporabe gasilskih enot.

Ob velikih požarih v naravi, v primeru, da se požar nevarno približuje naselju, vodja intervencije takoj začne z izvajanjem priprav za eventualni umik prebivalcev in prebivalstvo opozori na bližajočo se nevarnost neposredno ali z alarmiranjem.

Alarmiranje se izvaja na zahtevo vodje gasilske intervencije oziroma poveljnika Civilne zaščite občine Postojna.

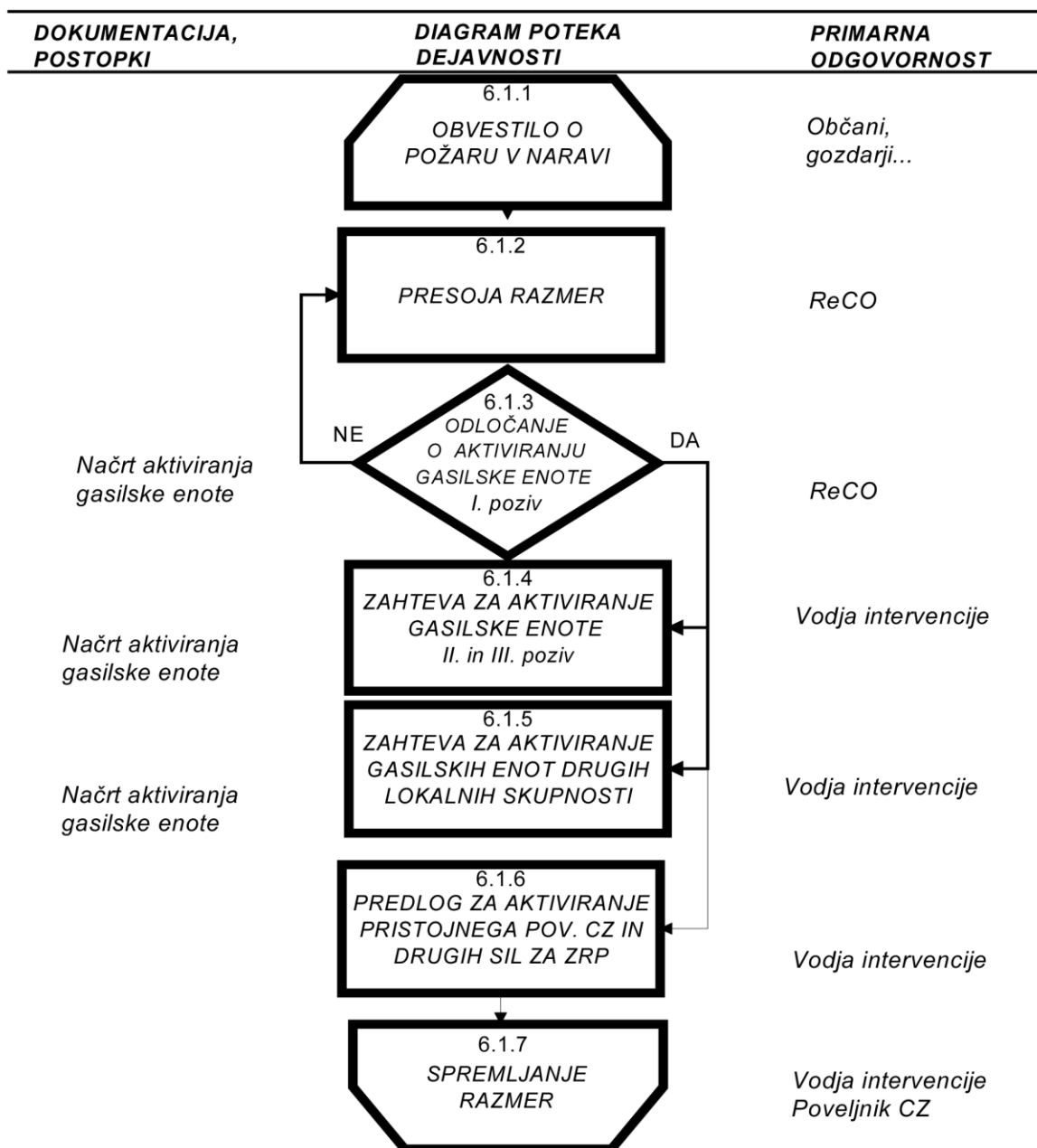
ReCO Postojna takoj po proženju določenega alarmnega znaka posreduje po lokalnem radiu in televiziji oziroma na drug lokalno možen način obvestilo o nevarnosti, nujnih ukrepih in napotkih za ravnanje ob požaru.

|

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 AKTIVIRANJE GASILSKIH ENOT

Aktiviranje gasilskih enot ob vsakem požaru v naravi se izvaja preko ReCO Postojna v skladu z določili Občinskega operativnega gasilskega načrta, v katerem je določen način obveščanja in aktiviranja gasilskih enot.

Slika 6. Potek aktiviranja gasilskih enot (GE).

Načeloma se aktiviranje gasilskih enot ob velikem požaru izvaja s tihim pozivanjem v kombinaciji z javnim alarmiranjem iz ReCO Postojna preko gasilskih siren na ogroženem območju. Pri alarmiranju se uporabi alarmni znak za "neposredno nevarnost".

Po prejetem obvestilu o požaru v naravi ReCO Postojna načeloma istočasno aktivira osrednjo gasilsko enoto Postojna in prostovoljne gasilske enote iz sektorja, kjer je zaznan požar (sektorski načrt za I. poziv).

Po oceni vodje gasilske intervencije in zahtevku preko ReCO Postojna se postopoma aktivirajo še ostale gasilske enote iz sosednjih sektorjev na območju občine Postojna.

V tem primeru se aktivira celotno občinsko gasilsko poveljstvo.

Občinski poveljnik CZ, njegov namestnik in župan občine Postojna se ob izrednih razmer obveščajo preko ReCO Postojna in seznanijo s stanjem na terenu na podlagi poročila vodje intervencije.

Priloga P-1: Seznam vodilnih oseb, ki se obveščajo ob izrednih razmerah

Priloga P-21: Seznam članov občinskega gasilskega poveljstva Postojna

Priloga P-2: Pregled gasilskih enot na območju občine Postojna

6.2 AKTIVIRANJE DRUGIH OBČINSKIH SIL ZA ZRP OB VELIKEM POŽARU

Ob vsakem velikem požaru se poleg gasilskih enot aktivirajo tudi druge sile ZRP, o čemer odloča župan oziroma občinski poveljnik CZ Postojna na podlagi predloga občinskega gasilskega poveljnika o stanju na ogroženem območju.

Štabi, enote in službe CZ občine Postojna ob velikem požaru nudijo predvsem podporo pri organiziranju evakuacije eventualno ogroženih prebivalcev, njihovo začasno namestitev in oskrbo ter organizacijsko in logistično podporo GE na ogroženem območju.

Vso koordinacijo uporabe sil ZRP običajno usklajuje poveljnik CZ.

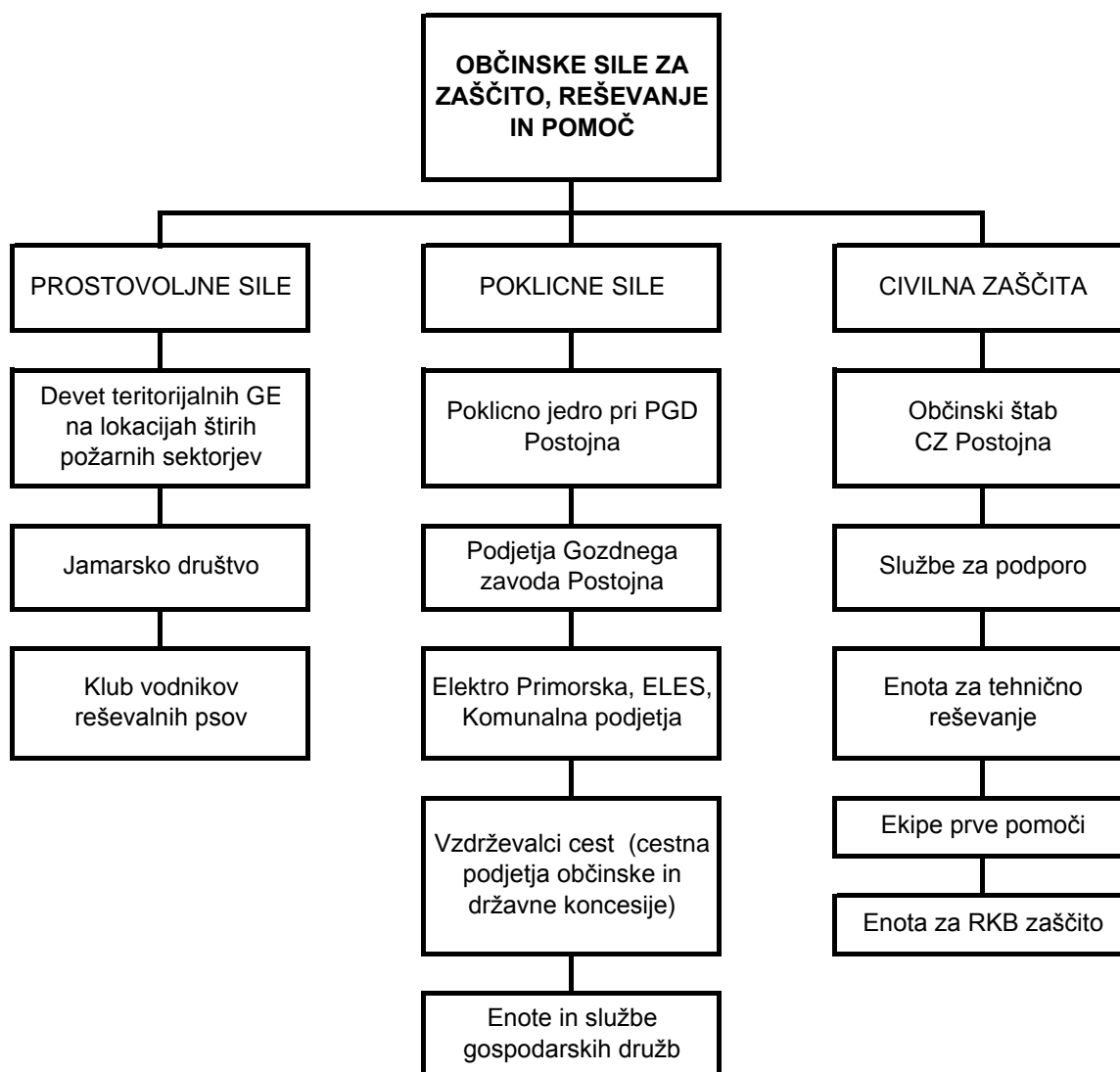
Lokaciji občinskega gasilskega poveljstva in štaba CZ se ob velikem požaru po možnosti združita in tako tvorita **skupno poveljstvo ali krizni štab** vseh udeleženih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Priloga P-3: Pregled štabov, enot in služb CZ občine Postojna

Priloga P-9: Seznam članov občinskega štaba CZ Postojna

V kolikor požar ogroža območja več sosednjih občin se aktiviranje občinskih sil usklajuje tudi na ravni regijskega organa vodenja intervencije (regijski poveljnik CZ oziroma regijski gasilski poveljnik).

Tabela 2. Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Postojna za primer velikih požarov.

Vse enote se po sklicu zberejo na svojem zbornem mestu v najkrajšem možnem času. Po javljanju o operativni pripravljenosti enote, se postopoma napotijo na ogroženo območje po planu vodje intervencije.

6.3 SODELOVANJE SIL ZA ZRP NA OBMOČJIH, KJER SE POŽAR LAHKO RAZŠIRI NA SOSEDNJA OBMOČJA

V primeru, da se velik požar v naravnem okolju pojavi v obmejnem območju sosednje občine, lahko občinski poveljnik CZ za Postojno odredi, da se aktivirajo obmejno najbližje gasilske enote.

Kadar občinski poveljnik CZ za Postojno ni aktiviran, lahko o nudenju gasilske pomoči izven območja občine Postojna odloči občinski gasilski poveljnik, ki o tem predhodno obvesti župana občine Postojna. V tem primeru izvajanje nalog pomoči sosednjim občinam koordinira regijsko gasilsko poveljstvo oziroma vodja gasilske intervencije dotične občine.

Vsa obvestila o pomoči oziroma napotitvi enot ali sredstev pomoči potekajo preko ReCO Postojna.

Ob vsaki napotitvi gasilskih enot izven svojega gasilskega območja odgovornosti se istočasno upošteva splošno načelo uporabe enot, da mora del enote zagotavljati stalno požarno varstvo na območju svojega požarnega sektorja.

V primeru požara v naravi zelo velike razsežnosti, se aktivirajo gasilske enote iz celotne Notranjske regije po odločitvi regijskega gasilskega poveljnika ali poveljnika CZ za Notranjsko regijo.

Za gašenje požarov v naravi lahko na zahtevo vodje intervencije CORS aktivira helikopterje Slovenske vojske in helikopterje Policije z ustrezno opremo.

Zahtevek o pomoči helikopterjev se prenaša po liniji poveljevanja preko ReCO Postojna.

6.4 ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH

Materialna pomoč občinskih sil ob velikih požarih v naravi lahko obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na prizadetem območju ni mogoče dobiti (specialna gasilska oprema, gasilna sredstva, gradbena mehanizacija, električni agregati in podobno),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev ljudi,
- pomoč v finančnih sredstvih.

Ker so gasilska sredstva razporejena po lokacijah PGD po sektorjih, je ob velikem požaru nujna notranja prerazporeditev določene tehnike in opreme, o čemer odloča občinski gasilski poveljnik oziroma vodja intervencije.

Poveljnik CZ ali župan posredujeta in zagotavljata pomoč pri preskrbi druge zahtevnejše opreme in pri tem spremljata finančno in materialno opravičenost uporabe namenskih sredstev.

Poveljnik CZ občine Postojna s svojimi člani štaba koordinira dogovorjeno pomoč na ogroženem območju ter nudi potrebno logistično podporo pri zagotavljanju pogojev delovanja.

O uporabi helikopterjev in drugih materialnih sredstvih iz državnih rezerv za reševanje in pomoč prizadetim ob razsežnem in dolgotrajnem velikem požaru v naravi odloča poveljnik CZ RS ali njegov namestnik v skladu z odobritvami Vlade RS.

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

7.1 ORGANI IN NJIHOVE NALOGE

Posamezni organi vodenja na ravni Občine Postojna imajo ob razglasitvi velikega požara naslednje naloge:

A. Občinska uprava:

- ureja organizacijo nalog zaščite, reševanja in pomoči,
- organizira komunikacijski sistem za delovanje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na občinski ravni,
- zagotavlja pogoje za delo Občinskega štaba CZ Postojna,
- sodeluje pri izdelavi ocen ogroženosti in načrtuje upravno podporo izvajanju ukrepov in nalog za preprečevanje ter zmanjšanje posledic ob velikem požaru (v sodelovanju z občinskim štabom CZ),
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju občinskih sil,
- zagotavlja pogoje za delo komisij za ocenjevanje škode in drugih sil zunanje pomoči na svojem območju.

Dodatek D-4: Načrt dejavnosti občinske uprave Občine Postojna ob izrednih razmerah

B. Župan:

- sprejme oceno o stanju na prizadetem območju,
- sprejme odločitve o aktiviranju sil za ZRP,
- skrbi za izvajanje takojšnjih zaščitnih ukrepov in nalog reševanja ogroženih prebivalcev, živali in premoženja,
- pri odločanju o izvajanju ukrepov in nalog ZRP upošteva odločitve poveljnika CZ občine Postojna oziroma predloge gasilskega poveljnika občine Postojna,
- skrbi za obveščanje prebivalcev na ogroženem območju,
- potrjuje zahtevke za zunanjo pomoč v silah in sredstvih ter dodatnih lastnih virih pomoči oziroma napotivah za pomoč sosednjim občinam.

C. Poveljnik CZ, njegov namestnik, vodja intervencije:

- vodi operativno delo aktiviranih enot za zaščito, reševanje in pomoč,
- odloča o obveščanju ogroženih prebivalcev, skrbi za zagotavljanje koordiniranih in varnih postopkov ter pogojev umika v primeru evakuacije ogroženih prebivalcev,
- obvešča poveljnika CZ Notranjske regije o posledicah in stanju na prizadetem območju ter daje mnenja, predloge in zahtevke v zvezi z zaščito, reševanjem, pomočjo ter odpravljanjem posledic velikega požara v naravi,
- pripravlja dnevna in končno poročilo o velikem požaru,
- skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- z vodjo gasilske intervencije oziroma gasilskim poveljnikom občine Postojna koordinira naloge reševanja na ogroženem območju in neposredno organizira potrebno logistično podporo delujočim enotam.

D. Občinski štab CZ Postojna:

- zagotavlja strokovno pomoč poveljniku CZ pri vodenju in izvajanju zaščitnih in reševalnih nalog,
- zagotavlja informacijsko podporo sektorskim štabom CZ na aktiviranem območju,

- koordinira zagotavljanje logistične podpore vsem silam za zaščito, reševanje in pomoč, ki sodelujejo pri intervenciji. Za zagotavljanje logistične oskrbe se uporabijo vse zmogljivosti požarnega območja in sosednjih sektorjev,
- usklajuje delo štabne službe za administrativno, informacijsko in finančno podporo,
- poveljniku CZ Postojna zagotavlja pravočasne ocene, poročila s terena in druge podlage za odločanje o vodenju zaščitnih ukrepov in nalog,
- delo Občinskega štaba CZ Postojna vodi poveljnik CZ občine Postojna.

E. Policijska postaja Postojna:

- varuje življenje ljudi, premoženje ter vzdržuje javni red na prizadetem območju,
- varuje določene osebe, objekte, organe in okoliše,
- nadzira in ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške, odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj in prekrškov, druge iskane osebe ter jih izroča pristojnim organom,
- sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidniških in drugih nalog,
- koordinacijo nalog na ogroženem območju zagotavlja preko svojega začasnega predstavnika,
- sodeluje pri identifikaciji žrtev,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

F. Izvajalci javne zdravstvene službe:

- zagotavljajo delovanje nujne medicinske pomoči na ogroženem območju,
- zagotavljajo triažo poškodovanih in obolelih,
- sodelujejo pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov,
- usmerjajo delo ekip PP,
- zagotavljajo identifikacijo mrtvih.

G. Izvajalci javnih komunalnih in distribucijskih služb:

- zagotavljajo oskrbo s požarno in pitno vodo vsem udeležencem intervencij in prizadetim prebivalcem,
- skrbijo za pravočasno zbiranje vseh vrst odpadkov,
- zagotavljajo oskrbo z gorivi in drugimi viri energije,
- zagotavljajo oskrbo s hrano in krmili za ogroženo živino,
- zagotavljajo druge kapacitete, nujne za nastanitev in oskrbo evakuiranih in prizadetih,
- zagotavljajo prevoze za sile intervencije, logistično podporo in začasni umik prebivalcev,
- zagotavljajo telekomunikacijsko infrastrukturo za nemoteno obveščanje in informiranje javnosti in ogroženih prebivalcev,
- zagotavljajo psihološki in socialni transfer pomoči.

7.2 OPERATIVNO VODENJE INTERVENCIJE OB VELIKEM POŽARU

Operativno vodenje gasilske intervencije ob velikem požaru je v pristojnosti občinskega gasilskega poveljnika, ki samostojno vodi gasilsko intervencijo. Pri tem vedno upošteva usmeritve občinskega poveljnika CZ Postojna.

Poveljnik CZ Postojna organizira delo štaba CZ na sedežu Občine Postojna, v prostorih službe za zaščito in reševanje.

Pri tem sodelujejo člani štaba, delavci občinske uprave Postojna ter ostali predstavniki strokovnih in javnih služb.

Za postopke vodenja ob velikem požaru, predvsem koordinacije pri izvajanju na terenu, se določi začasno poveljniško mesto za vse predstavnike udeležencev intervencije, ki pri tem neposredno nadzirajo vstop na intervencijske rajone in mesta.

Poveljnik CZ oziroma vodja intervencije zagotavlja in zahteva upoštevanje predpisov in pogojev varstva pri delu v času izvajanja ukrepov, nalog zaščite in reševanja in drugih aktivnosti na celotnem ogroženem območju. Ta zahtevek velja ves čas aktivnosti od trenutka aktiviranja sil za ZRP ter drugih prostovoljcev.

V primerih, ko poveljnik CZ ali vodja gasilske intervencije ne uspe zavarovati ljudi in premoženja ter zagotoviti izvajanje ZRP, lahko pristopi k uporabi zakonskih pooblastil (po 85. členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami) in sicer:

- prepove dostop nepooblaščenim osebam na kraj požara,
- prepove promet mimo tega kraja,
- odredi umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- odredi vstop v stanovanje,
- odredi uporabo določenih sredstev zvez oz. njihovo vzpostavitev,
- odredi odstranitev ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo,
- odredi uporabo tujega prevoznega sredstva za prevoz poškodovanih oseb oz. potrebnih sredstev za ZRP,
- odredi obvezno sodelovanje občanov pri reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi, ki so primerna za reševanje,
- odredi uporabo tujega zemljišča za izvajanje ZRP,
- odredi posek drevja ali porušitev objektov in delov infrastrukture.

Posebna pooblastila se lahko uporabijo in smejo trajati le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno in taktično tehnično opravičeno v skladu z načeli gašenja in uporabe gasilskih enot.

Vodja intervencije in posamezni vodje GE zagotavljajo enakomerno obremenitev enot in posameznikov glede na vremenske in druge obremenitvene pogoje v času intervencije.

Gasilski poveljnik za Notranjsko regijo lahko prevzame vodenje intervencije pri gašenju požara, v kolikor sodelujejo gasilske enote ali druge reševalne enote iz regije oziroma vsaj dveh občin. V tem primeru se aktivira regijski načrt zaščite in reševanja za primer velikega požara.

Za vodenje in usklajevanje velikih intervencij iz več občin in drugih regijskih struktur se na ravni Notranjske regije lahko oblikuje posebno začasno operativno poveljstvo ali začasni krizni štab.

Pravilna uporaba sil, dobra organizacija in koordinacija vseh aktivnosti in dosledno enotno informiranje, obveščanje in poročanje, je predpogoj za učinkovito delovanje enot in služb ob velikem požaru in zagotavljanje varstva vseh udeležencev pri izvajanju nalog zaščite in reševanja.

7.2.1 Organizacija zvez

a) Radijske zveze med organi vodenja se med intervencijo organizirajo na sledečih kanalih:

- 26. SD kanal sistema zvez ZARE (osnovni semiduplexni kanal preko repetitorja na Nanosu),
- 28. SD kanal preko repetitorja na Artvižah.

Uspešnost radijske zveze je odvisna od primopredajne lokacije oziroma slišnosti signala na območju občine Postojna ter trenutnih vremenskih pogojev.

b) Radijske zveze med reševalci na lokacijah velikega požara se za potrebe operativnega vodenja uporabljajo v rezerviranem simpleksnem območju:

- za GE in OGP Postojna se uporablja kanal ZARE: SI 41 (simpleksni kanal).

Po potrebi, predvsem ob zasičenosti prometa ali slabi slišnosti med uporabniki zvez, lahko ReCO Postojna odobri uporabo drugega kanala.

V podobnem primeru motenosti zvez lahko občinski gasilski poveljnik ali vodja intervencije poda zahtevo za zagotovitev mobilnega repetitorja. Zahtevek se dostavi preko ReCO Postojna.

V času uporabe radijskih postaj je potrebno upoštevati predpisano disciplino in načela v prometu zvez ZARE.

Priloga P-11: Pregled uporabnikov zvez ZARE pri Občini Postojna Dodatek D-2: Navodilo za uporabo radijskih zvez ZARE pri Občini Postojna

8 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 UKREPI ZAŠČITE IN REŠEVANJA

8.1.1 Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se začnejo izvajati neposredno ob razglasitvi požarne ogroženosti naravnega okolja.

Upravljalci gozdov in drugih zemljišč izvajajo naslednje ukrepe:

- čiščenje požarnovarnostnih pasov ob ogroženih prometnih in dostopnih poteh in železniških progah v bližini,
- nujno vzdrževanje protipožarnih presek, vodnih jarkov in drugih tehničnih objektov,
- urejanje vodnih zajetij,
- organiziranje požarne straže.

Pri organiziranju požarne straže, odvisno od ocene in stopnje ogroženost, sodeluje izvajalci javne gasilske službe občine Postojna z **občasnimi obhodi** na območju svojih požarnih sektorjev.

Angažiranje prostovoljnih gasilcev za izvajanje požarne straže v času razglašene velike ali zelo velike požarne ogroženosti zagotovi župan občine Postojna s sklepom. V sklepu običajno pooblasti občinskega gasilskega poveljnika za določitev obsega in sestave straž ter vodenje požarnih straž med opazovanjem, opozarjanjem in obveščanjem o požarni ogroženosti.

Župan v tem primeru zagotovi logistično in finančno dodatno podporo izvajalcem in udeležencem požarnih straž za celotno obdobje angažiranja.

Ob prejetju sporočila o požaru v naravi s strani prebivalcev ali požarne straže, občinski gasilski poveljnik za Postojno preko ReCO Postojna odredi aktiviranje lokalnih prostovoljnih GE in organizira nadaljnje reševanje in gašenje v skladu z določili Občinskega operativnega gasilskega načrta.

Ko požari v naravnem okolju zajamejo oziroma ogrožajo območje, kjer potekajo daljnovodi ali prometna infrastruktura širšega pomena, operativec v ReCO Postojna zagotovi, da pristojne državne javne službe energetike in upravljanja prometnic omogočijo dostop in varno delo gasilcev ob gašenju požara.

Policija v tem primeru zavaruje potrebne cestne dostope, vhode in izhode na ogroženem območju.

Po končani intervenciji gašenja in reševanja komisija za oceno škode oceni posledice na požariščih. Pri tem jim po potrebi pomagajo posebne strokovne ekipe oziroma eksperti za požarno varstvo, varstvo gozdov in načrtovanje nujne in dolgoročne sanacije.

8.1.2 Evakuacija

Ob velikih požarih v naravi se evakuacija izvaja, če z drugimi ukrepi ni mogoče zagotoviti varnosti ljudi in materialnih dobrin.

Evakuacijo v ogroženem območju odredi župan oziroma v nujnih primerih pristojni poveljnik CZ ali vodja intervencije.

Evakuacija se izvaja po načrtu poveljnika CZ preden se ogenj približa naseljenemu območju (odvisno od smeri in moči vetra). Če je dovolj časa, se poleg ljudi evakuirajo tudi živali in materialne dobrine.

V kolikor občinski štab CZ Postojna ni aktiviran, odločitev o načrtu evakuacije prevzame občinski gasilski poveljnik s tem, da o svoji odločitvi obvesti župana ali občinski organ za zaščito in reševanje.

Z načrtom evakuacije oziroma postopki ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči se pravočasno seznanijo ogroženi prebivalci, Policijska postaja Postojna, zdravstvena ambulanta in druge ustanove, ki bodo sodelovale pri evakuaciji in zagotavljanju pogojev za začasno namestitvev evakuiranih prebivalcev.

Z načrtom evakuacije se določijo tudi pogoji za izvedbo evakuacije živine.

8.1.3 Zaščita kulturne dediščine

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za preprečevanje ter zmanjšanje škodljivih vplivov požarov v naravi na kulturno dediščino. Izvajajo jih upravljavci objektov kulturne dediščine s pomočjo strokovnjakov s področja služb za varstvo kulturne dediščine.

Ob velikem požaru gasilske enote in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč nudijo dodatno pomoč pri zaščiti ali začasni premestitvi kulturne dediščine na podlagi odobritve poveljnika CZ oziroma vodje gasilske intervencije.

Načrt ukrepov za varstvo kulturne dediščine v primeru ogrožanja od požarov v objektu ali naravi v neposredni bližini se izvaja v skladu z načrtom dejavnosti ustanov kulturne dediščine.

Nujno je zaščititi oziroma po potrebi premestiti premičnine kulturne dediščine.

Posamezni objekti nepremičnine kulturne dediščine, ki so razglašeni za spomenik, so označeni z mednarodnim razpoznavnim znakom varstva kulturnih dobrin.

Priloga P-25: Seznam objektov varstva kulturne dediščine na območju občine Postojna.

8.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.2.1 Način in potek nalog zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju

Začetno intervencijo na ogroženem območju vodi občinski gasilski poveljnik oziroma poveljnik osrednje gasilske enote Postojna, ki o prevzetih ukrepih in izvajanju nalog poroča poveljniku CZ takoj, ko se organizira delo občinskega štaba CZ.

Način izvajanja posameznih ukrepov in nalog se ureja v skladu z dejansko oceno ogroženosti na ogroženem požarišču – rajonu, z upoštevanjem vseh varnostnih meril, materialno-tehničnih in organizacijskih danosti glede na dejanski obseg ogroženih območij.

V primeru širitve nevarnosti in ogrožanja je poveljnik CZ občine Postojna nosilec vodenja in izvajanja vseh ukrepov in nalog reševanja ob velikem požaru v naravi na celotnem prizadetem območju.

Poveljnik CZ občine Postojna takoj po prvih ocenah nevarnosti in ogroženosti prebivalcev na predlog občinskega gasilskega poveljnika Postojna potrdi oziroma določi:

- požarne sektorje oziroma rajone, obseg in kritične lokacije ter mesta gašenja, ukrepanja in reševanja,
- nadzorne točke vstopa in izstopa na požarnem območju,
- lokacije zbornih mest in javljanja reševalnih enot,

- s policijo usklajuje območja varovanja in območja popolne/delne zapore,
- mesta odvzema požarne vode in lokacij helikopterskega prevzema vode,
- način obveščanja prebivalcev o izvajanju ukrepov, navodilih o postopkih ob velikem požaru in vzajemni pomoči,
- lokacijo poveljniškega in informacijskega središča,
- lokacijo logistične podpore izvajalcev gašenja in drugih nalog zaščite in reševanja,
- organizacijo zvez in plan javljanja in poročanja,
- vključevanje pomoči ob delu socialnih in poizvedovalnih skupin.

S takimi postopki poveljnik CZ zagotavlja začetno koordinacijo reševanja in pomoči, nadzor območja in sodelovanje z ostalimi udeleženci ZRP na ogroženem območju.

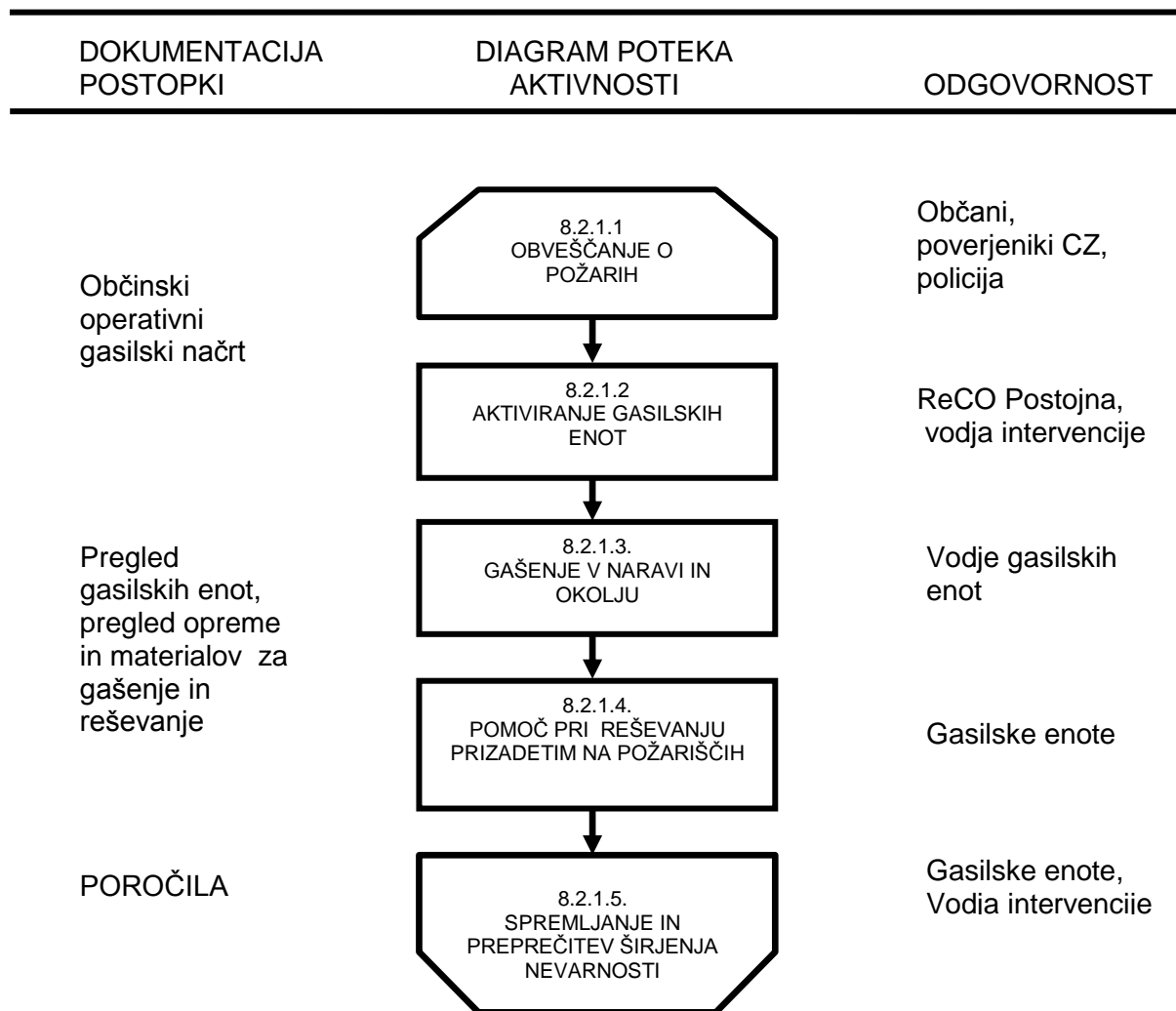
Poveljnik CZ, v povezavi z občinskim gasilskim poveljnikom oziroma vodjo gasilske intervencije, nudi potrebno pomoč in podporo za uspešno ocenjevanje nevarnosti in izvajanje nalog gašenja, reševanja in drugih ukrepov pomoči.

Poveljnik CZ v koordinaciji s predstavnikom policije usklajuje postopke varovanja imetja evakuiranih prebivalcev in po potrebi nudi podporo pri obhodih zapuščenega oziroma evakuiranega območja.

Poveljnik CZ o svojih odločitvah in stanju na območju občine poroča županu in nadrejenem poveljniku CZ za Notranjsko, v kolikor je aktiviran njihov štab CZ.

Župan občine Postojna nudi skupaj z občinsko upravo in z javnimi občinskimi službami vso nujno pomoč poveljniku CZ in sodeluje pri obveščanju in izvajanju ukrepov za zagotavljanje nujne pomoči ogroženim prebivalcem.

8.2.2 Potek gašenja in reševanja ob velikih požarih

Slika 7. Diagram poteka gašenja in reševanja ob velikih požarih.

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- preprečevanje nastanka požarov,
- preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,
- gašenje požarov,
- reševanje ob požarih in eksplozijah,
- zaščita in pomoč prizadetim,
- organiziranje požarnih straž.

Gasilske enote sodelujejo tudi pri izvajanju drugih nalog zaščite in reševanja, še posebej pri reševanju iz jam in iz vode, ob prometnih nesrečah, pri izvajanju nalog zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter pri oskrbi z vodo tako na požarnem območju kot na lokacijah začasnih zbirališč in nastanitev.

Priloga P-23: Pregled lokacij odvzema požarne vode

8.2.3 Nujna medicinska pomoč

Delovanje zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah je urejeno s predpisi Ministrstva za zdravje o delu zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah. V okviru nujne medicinske pomoči ob velikem požaru se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. To so predvsem:

- nujna zdravstvena pomoč, ki jo nudi medicinsko osebje na terenu in ob sprejemu v zdravstveni ustanovi,
- nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialne bolnišnice, izvajanje higienskih in proti epidemičnih ukrepov, ki jih izvajajo službe pod nadzorstvom zdravstvenega inšpektorata in zavodov za zdravstveno varstvo,
- oskrba z zdravili, sanitetnim materialom in opremo,
- nujna (laična) pomoč, ki jo dajejo vsi udeleženci oziroma izvajajo ekipe PP pomoči kadar so aktivirane.

Občinske ekipe prve pomoči CZ se aktivirajo, kadar je pomoč rednih zdravstvenih služb nezadostna zaradi velikega števila poškodovancev ob velikem požaru.

Nasilno evakuirani praviloma doživijo hud stres in potrebujejo tudi psihološko pomoč. Posebno pomoč potrebujejo tudi reševalci in druge osebe podpore, ki so v neposrednem stiku z gašenjem in prizadetimi prebivalci. Psihološko pomoč ob velikem požaru prizadetim nudijo različni strokovnjaki (psihologi, sociologi, terapevti).

Občina Postojna organizira psihološko pomoč preživelim v sodelovanju z javnimi in drugimi službami in organizacijami (Center za socialno delo, Rdeči križ, Karitas, druge humanitarne in prostovoljne skupine ter društva javnega pomena iz območja občine Postojna).

Pri gasilskih enotah reševalcem nudijo prvo laično pomoč ekipe prve pomoči iz lastnih vrst.

Priloga P-16: Pregled zdravstvenih ustanov na območju občine Postojna

8.2.4 Varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi

Ob gašenju požara v naravi lahko gasilci naletijo oziroma posumijo o obstoju neeksplozivnih ubojnih sredstev (NUS). V teh primerih vodja intervencije uskladi način gašenja s pristojnim strokovnjakom za NUS, katerega se aktivira v primeru velikega požara v naravnem okolju preko ReCO.

Območje vojaškega poligona Poček v občini Postojna je največkrat prizadeto s požari. Tu je postopek gašenja zelo nevaren in zahteven za gasilsko enoto.

Vodenje gasilskih intervencij na tem območju se praviloma izvaja preko poklicnega jedra osrednjega PGD Postojna.

Dodatek D-806: Navodilo gasilcem o gašenju na območju NUS

8.2.5 Reševanje iz jam

Na območju občine Postojne lahko nastanejo veliki in zelo veliki požari na kraškem območju, ki predstavljajo dodatno težavo za gašenje požarov. Vodja intervencije mora še posebej opozoriti gasilce na nevarnosti nesreč - zdrsov in padcev v brezna in jame. V primeru, da se požar širi na kraška območja in obstaja nevarnost tovrstnih nesreč, vodja intervencije zahteva preko ReCO Postojna sklic ekipe jamarske reševalne službe (JRS).

8.2.6 Logistična podpora ob velikem požaru v naravi

V primeru velikega in zelo velikega požara v naravi, ko se aktivira državni in regijski načrt zaščite in reševanja, prevzame koordinacijo logistične podpore regijski štab CZ za Notranjsko.

Pri organiziranju logistične podpore se najprej uporabljajo vse zmogljivosti in obstoječi organizacijski in materialni viri občine Postojna.

Zunanjo intervencijsko pomoč in pomoč pri vključevanju državnih enot in sredstev pomoči koordinira običajno združeni štab, sestavljen iz vseh udeleženih predstavnikov. Tudi v tem primeru je organizacijska podpora delovanja tako sestavljenega in združenega štaba v odgovornosti regijskega štaba CZ za Notranjsko in se ureja na primerni lokaciji glede na zahteve vodenja nalog zaščite in reševanja na terenu.

Posebno nujno logistično skrb je potrebno organizirati prizadetim prebivalcem, kar obsega:

- urejanje sprejemališč za začasno evakuirane prebivalce,
- nastanitev prebivalstva (v kapacitete sosednjih naselij, javne domove, druge javne vire in prostovoljne zasedbe),
- oskrbo z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Pri večji nevarnosti in ogrožanju živali v **Posebnem lovišču Jelen** (PLJ) se v pomoč gasilski in reševalni intervenciji poleg lastnih ekip lovišča skličejo še drugi organi in razpoložljive lovske in veterinarske ekipe.

Priloga P-20: Pregled evakuacijskih sprejemališč na območju občine Postojna (ZU-18)

8.2.7 Potek zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje delovanja nujne infrastrukture (tranzitne in lokalne ceste, obvozne poti, električno omrežje, vodovodni viri),
- zagotavljanje delovanja javnih zavodov in organizacij javnega pomena na področju javnih uprav, javnega prometa, zdravstva in socialnega varstva, telekomunikacij in energetike, izobraževanja in drugih gospodarskih dejavnosti.

Da bi zagotovili zgoraj navedeno, je nujno čim prej vzpostaviti koordinacijo med občinskim štabom CZ, vodstvu javnih služb in začasnimi centri v naselju evakuiranih prebivalcev.

Poveljnik CZ Postojna odreja začasno nastanitev evakuiranih prebivalcev, ki se zagotavlja, če je trajanje evakuacija **daljše od šestih ur v nočnih urah**. Nastanitev se uredi čim bližje doma evakuiranih, če je le možno v zidane objekte, ki poleg bivalnih pogojev omogočajo še prehrano, vodo oskrbo, osebno higieno ter po potrebi ogrevanje.

Župan lahko izjemoma odredi, da morajo po potrebi lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v bivalne enote evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način.

Posamezne aktivnosti pomoči se lahko nadaljujejo tudi po končani intervenciji in razglasitvi prenehanja nevarnosti, a le na podlagi odločitve župana občine Postojna.

Dodatek D-14: Navodilo za uporabo pitne vode

Priloga P-17: Pregled objektov javne prehrane in njihovih zmogljivosti

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

9.1 USMERITVE

Osebna in vzajemna zaščita obsega ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic velikega požara za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja.

Veliki požari lahko ogrozijo življenja ljudi in živali, zato Občina Postojna organizira in zagotavlja:

- telefonsko številko za informiranje prizadetih in ogroženih občanov o postopkih in ukrepih zaščite in pomoči : **dežurni telefon na številki: (05) 72 80 750**
- svetovalno službo, ki jo opravljajo sociologi, socialni delavci, psihologi, zdravstveni delavci, strokovnjaki za zaščito in reševanje ter drugi eksperti in prostovoljci,
- vključevanje svetovalnih in strokovnih služb za informiranje prizadete in širše javnosti.

Informiranje občanov o potrebnih ukrepih ob velikem požaru se izvaja preko lokalnih medijev (javna obvestila občine, posebna obvestila na območju prizadetih naselij) in po potrebi preko letakov ali ustnega neposrednega informiranja ogroženih. Za koordinacijo teh aktivnosti ob velikem požaru skrbi občinski štab CZ v sodelovanju z občinsko upravo in službo za podporo pri občinskem štabu CZ Postojna.

Vodja gasilske enote na svojem območju delovanja skrbi za pravočasno in neposredno informiranje tako prisotnih izvajalcev nalog kot tudi ogroženih prebivalcev.

Prebivalci sami skrbijo za varovanje premoženja. V primeru evakuacije, varovanje in nadzor v evakuiranem območju prevzamejo enote policije.

9.2 NAPOTKI OBČANOM

Poleg splošnih navodil v zvezi s postopki ob velikem požaru, poveljnik CZ oziroma vodja intervencije oblikuje in posreduje posebna opozorila glede na dejansko stanje na ogroženem območju.

Dodatek D-12: Navodila prebivalcem za ravnanje ob velikem požaru
--

10 RAZLAGA POJMOV IN SEZNAM KRATIC

V tem načrtu so upoštevani pojmi in strokovni izrazi, ki jih uporablja Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Dodatno so uporabljeni naslednji izrazi, okrajšave in kratice:

Okrajšava	Razlaga
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CB	(City band) promet mestnih lokalnih radio-zvez
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
D	Dodatek
GE	Gasilska enota, operativna sestava prostovoljnega gasilskega društva
GZ	Gasilska zveza
JGS	Javna gasilska služba
narava	Narava in naravno okolje
OE	Območna enota
OGP	Občinsko gasilsko poveljstvo
OKC	Operativni komunikacijski center (pozivna številka 113)
P	Priloga
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
Poveljnik CZ	Poveljnik Civilne zaščite občine Postojna (v kolikor ni v tekstu že navedena drugačna raven vodenja)
PU	Policijska uprava
ReCO	Center za obveščanje (112), Center za obveščanje za Notranjsko;
RKB	Radiološko kemijska biološka -zaščita,-dekontaminacija
Štab CZ	Občinski štab Civilne zaščite Postojna (v kolikor ni v tekstu že navedena drugačna raven vodenja)
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZARE	Zveze zaščite in reševanja
ZIR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZZGS	Zavod za gozdove Slovenije

11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1 PRILOGE

11.1.1 Seznam skupnih prilog

Oznaka in naziv priloge	stran
P-1: Seznam vodilnih oseb, ki se obveščajo ob izrednih razmerah	16, 24
P-2: Pregled gasilskih enot (GE) na območju občine Postojna	14,17,24
P-3: Pregled štabov, enot in služb Civilne zaščite Občine Postojna	17, 24
P-4: Pregled večjih podjetij, zavodov in organizacij na območju občine Postojna	17
P-5: Materialno tehnična sredstva Civilne zaščite Občine Postojna	Skupna arhiva
P-6: Podjetja, organizacije ter druge družbe in društva, ki opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči po pogodbi	17
P-7: Seznam medijev lokalnega pomena	20, 21
P-8: Telefonska številka Občine Postojna za informiranje prebivalcev ob nesrečah	21
P-9: Seznam članov občinskega štaba CZ Postojna	16, 24
P-10: Komisija za oceno škode ob naravnih in drugih nesrečah pri Občini Postojna.	Skupna arhiva
P-11: Pregled uporabnikov zvez ZARE pri Občini Postojna	30
P-12: Oznake za označevanje stavb na potresnem območju	Skupna arhiva

11.1.2 Seznam posebnih prilog

Oznaka in naziv priloge	stran
P-13: Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje	Skupna arhiva
P-14: Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi	Skupna arhiva
P-15: Pregled evakuacijskih zbirališč prebivalcev na območju občine Postojna	Skupna arhiva
P-16: Pregled zdravstvenih ustanov na območju občine Postojna	35
P-17: Pregled objektov javne prehrane in njihovih zmogljivosti	36
P-18: Pregled veterinarskih postaj na območju občine Postojna	Skupna arhiva
P-19: Mednarodni razpoznavni znak za zaščito kulturnih dobrin	Skupna arhiva
P-20: Pregled evakuacijskih sprejemališč na območju občine Postojna(ZU18)	36
P-21: Pregled odlagališč ruševin in drugih materialov	16, 24
P-22: Seznam organizacij, ki prejmejo občinski načrt za primer potresa	18
P-23: Pregled lokacij odvzema požarne vode	34
P-24: Seznam članov občinskega gasilskega poveljstva Postojna	Skupna arhiva
P-25: Seznam objektov varstva kulturne dediščine na območju občine Postojna	32

11.2 DODATKI

11.2.1 Seznam skupnih dodatkov

Oznaka in naziv dodatka	stran
D-1: Dokumenti o pozivanju in aktiviranju pripadnikov, enot in služb zaščite, reševanja in pomoči pri Občini Postojna	Skupna arhiva
D-2: Navodilo za uporabo radijskih zvez ZARE pri občini Postojna	30
D-3: Občinski operativni gasilski načrt Postojna	11,19
D-4: Načrt dejavnosti Občinske uprave Postojna ob izrednih razmerah	27

11.2.2 Seznam posebnih dodatkov

Oznaka in naziv dodatka	stran
D-111: karta požarne ogroženosti gozdov (Zavod za gozdove Postojna 2008)	5
D-12: Navodila prebivalcem za ravnanje ob požaru	21, 37
D-13: Navodilo za psihološko pomoč s seznamom zavodov in organizacij pomoči	Skupna arhiva
D-14: Navodilo za uporabo pitne vode	36
D-18: Program usposabljanja in vaj za izvajanje načrta ZIR ob velikem požaru	Skupna arhiva
D-19: Navodilo za vzdrževanje in razdelitev načrta ZIR ob velikem požaru	Skupna arhiva
D-20: Evidenca sprememb in dopolnitev načrta ZIR ob velikem požaru	Skupna arhiva
D-806: Navodilo gasilcem za gašenje na območju NUS	35